

GERGEF

Edebiyat Dergisi

Yıl: 5 Sayı: 26 Mart-Nisan 2025

DOSYA: YAĞMUR

Seyr-i Âlem Köşesi
"Düden Şelalesi"

Kitap Tanıtımı
"Şiir Düştü Toprağa"

Yazı: "Türk'ün Özü
Akif'in Sözü"

YIL: 5 SAYI: 26 MART-NİSAN 2025

19 MAYIS GAZETESİ VE MATBAASI ADINA
DERGİNİN SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ
ADİL ATICI

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
RECEP ŞEN

EDİTÖR
AHMET KAFKAS

YAYIN KURULU
RECEP ŞEN
AHMET KAFKAS
MEHMET OSMANOĞLU
EMRE KOÇ
ÇAĞLAR SARITAŞ
SELİM ERDOĞAN

SON OKUMA
MEHMET OSMANOĞLU

TASARIM
EMRE KOÇ

YÖNETİM VE HABERLEŞME
19 Mayıs Gazetesi ve Matbaası
Cumhuriyet Mah. Ekrem Ünyay Cad.
No: 10 - 19 Mayıs / SAMSUN
0362 511 32 23 - 0545 511 32 23

GERGER WEB
www.gergefedebiyatdergisi.com

E-POSTA ADRESİ
gergefedebiyatdergisi@gmail.com

SOSYAL MEDYA
İnstagram: **@gergefedebiyatdergisi**
Twitter: **@gergefedebiyat**
Facebook: **@gergefedebiyatdergisi**

YAYIN TÜRÜ
Sürelî Yayın
İki Aylık e-dergi

Dergimiz İki Ayda Bir Kendi İnternet Sayfasında ve 19mayisgazetesi.com İnternet Sayfasında E-Dergi Olarak Yayımlanmaktadır, Ücretsizdir. Eserlerin Hukuki Sorumluluğu Yazarlarına Aittir. Gergef Edebiyat Dergisinde Yapılan Alıntılarda Kaynak Gösterilmesi Zorunludur.

Fotoğraf: Yasın MORTAŞ

YAĞMURLARDIR BÜYÜTEN ZAMBAKLARI GÖK GÜRÜLTÜLERİ DEĞİL

Değerli okurlar, hatırlarsanız 26. sayımızın temasını “yağmur” diye duyurmuştuk sosyal medya hesaplarımızdan. Onun için bu sayımızda yağmurun sesini dinleyip, gönlümüze ve zihnimize düşürdüğü çağrışımlara yer vereceğiz. Eserleriyle bu sayımıza katkı sunan şair ve yazar dostlarımıza teşekkür ediyoruz.

Latif sözler vardır yağmura benzer. Yağmur taneleri toprağa düştüğünde duyduğumuz serinletici koku gibi latif sözler de insanın ruhuna dokunduğunda iz bırakır. Kimisi nahif bir şekilde serpilir yüreğimize, kimisi sağanak olur sırlıklam eder bizi. Ama her ikisi de geride bir şey bırakır: Bir iz, bir hatıra, belki de hiç unutulmayacak bir his...

Yağmur, gökyüzünün bir itirafıdır aslında. Bulutların içinde taşıyamadığı birikmiş yükleri yeryüzüne bırakma hali... Tıpkı insanların iç dünyalarındaki duyguların söz olup kâğıda dökülmesi gibi. Bazen sevgiyle, bazen hüznle, bazen de öfkeyle akar kelimeler dudaklarımızdan. Tıpkı yağmurun kimi zaman nahifçe kimi zaman da hiddetle yeryüzüne inişi gibi...

Bazı yağmurlar iyileştirir insanı. Yeryüzünü temizler, havayı tazeler, kırılan dalları yeniden yeşertecek bir umut bırakır geride. Latif sözler de ruhun toprağını besleyen yağmurlar gibidir. Ama her yağmur iyi gelmez insana. Kimi zaman bir fırtına kopar, gökyüzü çatlayıp yarılr, rüzgâr her şeyi savurur. Tıpkı yanlış zamanda, yanlış yerden gelen sözler gibi... Bir anlık öfkeyle sarf edilen cümleler, insanın içinde derin yarıklar açabilir. Ve ne kadar zaman geçerse geçsin, bu sözler asla hafızamızdan silinmez.

Belki de insan, hem sözlerden hem de yağmurdan ibarettir. İçinde taşıdığı duygular bir gün mutlaka yağar yeryüzüne. Kimisi usul usul, kimisi sağanak gibi... Ama her biri bir iz bırakır geride. Çünkü ne söz unutulur ne de yağmurun dokunduğu yer tamamen kurur. Ve belki de bu yüzden en güzel sözler, yağmurdan sonra söylenenlerdir.

Bazı yağmurların ardından gökyüzünde bir gökkuşağı belirir. İşte, doğru zamanda söylenen doğru sözler de böyle bir etki bırakır. Bir gönül kırıldığında, bir sevda solmaya yüz tuttuğunda ya da bir dost küskünlüğe düştüğünde, bazen tek bir kelime yeterlidir yeniden çiçek açmaya. “Özledim.” dersin, “Yanımdayım.” dersin, “Her şey geçecek.” dersin... Ve o söz, yağmur sonrası güneş gibi doğar yüreklerle.

Ama ne garip ki insan en çok yağmur altında konuşur kendisiyle. Derin sessizliklerin, içe dönen bakışların, kimseye anlatılmayan duyguların saklandığı yerdir yağmur. Bir pencere kenarında otururken, sokak lambasının altında tek başına yürürken, camdan dışarı bakarken... Yağmurla konuşur insan, çünkü bazı sözler dile dökülmez, sadece içimizde yankılanır.

Bazen de yağmur, söylenemeyen sözlerin ağırlığını taşır. Gözyaşı gibi akar şehrin üzerine. İnsan bazı şeyleri anlatamaz, bazı cümleleri bir türlü kuramaz ama yağmur yağar ve her şeyi anlatır sanki.

Sevgi yağmurlarında ıslanmanız temennisiyle.

Recep ŞEN
Genel Yayın Yönetmeni

3 Yağmurlardır Büyüten Zambakları Gök Gürültüleri Değil Recep ŞEN	41 İyi Şiirler Toplamı Bir Kitap: Kayıp İlanı Bünyamin DURALI
5 Yağmur Koşusu Yasin MORTAŞ	45 Recep ŞEN'in "Şiir Düştü Toprağa" İsimli Şiir Kitabı Üzerine Ahmet SEZGİN
6 Yağmur Damlasında Deryayı Görmek Ahmet ÜRFALI	49 Kek Yağmur Dide YILMAZ
9 Takvimde Yaprak Bitti Tayyib Atmaca	51 Ah Bu Yağmur! Satılmış ŞEN
10 Kumdan Kale Talat ÜLKER	52 Yağmur Duası Nurullah ÖZDEMİR
12 İçime Yağan Yağmur Emre KOÇ	53 Âşık Kazanoğlu Hayatı, Eserleri ve Sohbet: "Nerdesin?" Halûk TANRIVERDİ - Âlimî
18 Yağmura Hasret Ali AĞIR	58 Sırdaşım Hüseyin AYDIN
19 Dügümsüz Acılar Ali HAVAN	59 Senin Musa SERİN
20 Rahmetten Kaçan Kaçana Alparslan KILIÇ	61 Toprak Kokusu Polat KAYACIK
23 Yağmur Serinliğinde Recep ŞEN	65 Yağan Yağış Gözyaşlarım Lütviyye Əsgərzadə
24 Sen Ağla Ey Kainat İbrahim ŞAŞMA	66 İl Necə İldir Yağmursuz Səxavət İzzəti- Əndəlib
26 İlham ve Yağmur Nilüfer AKINGÜL	67 Ben Varım Yanında Şaban YURTÇU
28 Yağmur Mahmut TOPBAŞLI	70 Bırak Devrik Kalsın Cümleler Seçkin ÜRKMEZ
29 Yağmur Kuşları Mehmet GÖZÜKARA	71 Aksa'm Sana Selam Olsun Cihat BARIŞ
30 Gül Sunar Kurşun Atsan Selim ERDOĞAN	72 Türk'ün Özü, Akif'in Sözü Gülsüm ADAM
32 Yağmur G/özleyişleri Mehmet OSMANOĞLU	74 Yağmurun Fısıltısı Yavuz DİNÇ
34 Suskunluk Tercümesi Ahmet KAFKAS	75 Çakıl Taşları Maşide DİNÇER
35 Islak Servet ZEYBEK	76 Seyr-i Âlem Köşesi: "Düden Şelalesi" Fatma SÜMER
38 Yağmur... Yağmur Ramiz AYDIN	82 Yağmurlar Kifayetsiz Nurkan GÖKDEMİR
40 Yağmur Faik KUMRU	

YAĞMUR KOŞUSU YASİN MORTAŞ

ben
yağmur renkli bir göçü
ilikledim gömleğime
ve yırttım rüzgarı çiğliğinden

dağ
damıtan bir suyla
demledim gözlerimi
ve aktım kader tarlasına

ve vardım
varlık şelalesine
bir gök şırıltısıyla
döküldü dünyama
çok kirliydim yıkandım

çiğlik çiğliğe
bir bulut buldum içimde
yağmurunu çoğaltıyordu
sunmak için kendi çölüne

ruh
tenin
yağmur koşusuymuş

su
toprağa sarıldıkça
anladım

YAĞMUR DAMLASINDA DERYAYI GÖRMEK

Ahmet URFALI

Yağmur, Yaradan'ın yeryüzüne bağışladığı bereket ve rahmettir dillere. Gönüller, şükür ve hamd için el açar, boyun büker. Yağmur; baran, yağış ve yağar adlarıyla da anılır. Göğün yüceliklerinde su buharı yoğunlaşarak damla olur. Su buharı rüzgârın önünde atmosferi boylu boyunca dolaşır. Onun yeryüzüne inmesi için damla olması gerektir. Su damla damla düşer yeryüzüne, toprak bereketiyle uyanır. Yağmurla toprağın vuslatı, hiçbir aşk hikâyesinde rastlanılmayacak bir güzelliği ifade eder. Bu kavuşmadan dünyanın en güzel kokusu dağlardan ovalara doğru yayılır. Yağmurla ıslanmış toprağın kokusu cennetin kokusudur.

Hava, su, ateş ve toprak varlığın özünü teşkil eden dört unsur olup "anasır-ı erbaa" tamlamasıyla da anılmaktadır. Hava ile ateş, su ile de toprak yan yanadır. Biri birine ihtiyaçları vardır. Toprak; anne, alçakgönüllülük, teslimiyet, sadakat, canlılık ve güvenirlidir. Su ise; enerji, can, marifet kapısı, insanın cevheri, ilahî feyiz, vücut, kâmil nefis, aşk/âşıktır. Her ikisinin izdivacı mutluluklara vesiledir. Su uyumludur, konulduğu kabın şeklini alır.

Damlalar toprakta birleşerek yolculuğa çıkmak niyetindedir. Usul usul akar, yanına çağırır az olanı, zayıf olanı bu yüzden birleştiricidir. Vahdaniyeti işaret eder. Su kendini yola vurur, sığ derelerden, derin vadilerden, çağlayarak, ağlayarak, bazen de türkü söyleyerek yürür. Kendini yormaz, yolunun üstündekini dolaşarak, aşarak ilerler. Onun derdi, denize kavuşmaktır. Deniz, suyun birliğidir. Uzak dağ yamaçlarında birleşen damlalar selcikler hâlinde mevcut enerjilerini yolculuk üzere toplar, karşısına çıkan engelin üstünden aşar, aşamazsa etrafından dolanır. En kolay yolu arar, bulur. Önce sürekli ve kesintisiz damlalarla delmeye çalışır. Olmazsa birikir, kendini yükseltir üstünden aşar. Sabırlıdır, acele etmez. Onun canlı oluşu akışındadır. Durgun sular, önce bulanır, kirlenir sonra çamurlaşır ve su olma vasfını kaybeder. Kar, yağmur, buz ve buhar olur, kimyası asla bozulmaz. Bir su molekülü, iki hidrojen ve bir oksijen atomundan oluşur. Tabiattaki bütün cisimler donduğunda hacmi küçülür, öz kütlesi büyür. Hâlbuki suyun donmasıyla hacmi büyür, öz kütlesi küçülür. Böylece buzun altındaki canlı hayatı devam eder.

Suyun güzellikleri edebi eserlerde serlevha yazılara konu edilir. "Su hayattır." diye başlanır söze. Su hayrı yaptıranlar, "Su gibi aziz olanlardır." Dede Korkut, suya övgüler dizer:

"Çağnam çağnam kayalardan çıkan su
Büyük büyük ağaç gemileri oynatan su
Hasan ile Hüseyin'in hasreti su

Bağ ile bostanın ziyneti su
Ayşe ile Fatma'nın nikâhı su
Şahbaz atlar içtiği su
Ak koyunlar gelip çevresinde yattığı su."

"Biz her şeyi sudan yarattık (Enbiya-30)". Allah kelimindedir suyun sırrı. Su, Zemzem'dir, bebeğin ağzına ilk damlatılan ve son nefesinde insanlara verilen. Hacıların en kıymetli armağanıdır Zemzem. Dünyanın dört bir yanına götürülür bu kutsal su. Ayakta, kibleye dönerek besmeleyle içilir.

Edebiyatta su ekmekle birlikte kullanılır. Cömertliğin sembolüdür. Eskiler kendilerine su verildiğinde bardağı iade ederken suyu veren kişiye "Su gibi aziz olasin" derlerdi. Aziz; yüce, kıymetli, mukaddes demektir.

Fuzulî, Hz. Peygamber'e duyduğu derin saygı ve sevgiyi Su Kasidesi'nde dile getirmiştir:

"Hak-i pâine yetem der ömürlerdir muttasıl
Başın taştan taşta vurup gezer âvâre su
Zerre zerre hâk-i dergâhına ister sala yol
Dönmez ol dergâhtan ger ola pâre pâre su"

Rahmet Peygamberi Hz. Muhammed, suya nispet edilir. Zira Hz. Peygamber, "Âlemlere rahmet olarak gönderilmiş"tir.

Yunus Emre, Tanrı aşkıyla coşar: "Taştın yine deli gönül sular gibi çağlar mısın?" Cennet ırmaklarının Allah Allah diyerek aktığını belirtir.

Mevlana, suyla ağacı mukayese eder: "Mana ve suret diyelim ki su ile ağaca benzer. Su ve ağaç hakikatte birbirinden ayrı şeylerdir, aralarında bir benzerlik de yoktur. Fakat ne susuz ağaç olur ne de su bir ağaca hulûl etmedikçe meyve haline gelir. Demek ki ağaç suretse su da manadır. Mana hangi ağaca nüfuz ve hulûl ederse o ağaçta yeşermeler görülür ve meyveler belirir. Suyun ağaçta zuhuru meyve olduğu gibi, mananın bir vücutta zuhuru da hayat olur, kudret olur, ilim irfan olur ve kişi büyük hakikate bu irfan yoluyla varır." "Susayan suyu arar, su da susayanı." Sözüyle bağlar su bahsini Mevlana.

Medeniyetler su kenarlarında hayat bulmuş ve su ile şekillenmiştir. Sadelik, sadelik, duruluk ve bilgelik sembolü olarak kabul edilmiştir. Ruh ve beden temizliğini su sağlamıştır. Çeşmeler, köprüler, sebiller, şadırvanlar, sarnıçlar, kuyular, hamamlar suyun sanatsal eserleridir.

Bilge Kağan, Orhun Yazıtlarında: "Türk Milleti... Yerinden, suyundan ayrılmazsan iyilik göreceksin." diyerek su ve vatan sevgisinin önemini vurgulamıştır. Dede Korkut, elinde kopuzuyla ölümü Sirderya üzerine serdiği seccadede beklemiştir. Batı Hun Hakanı Attila, Thies nehrinin değiştirilen yatağına gömülmüştür.

Bengi su ölümsüzlük suyudur. Bengi su; Âb-ı hayat, hayat suyu ya da dirilik suyu, birçok

"Biz her şeyi
sudan
yarattık."
Enbiyâ 21/30

söylence adı geçen, içen kişiye ölümsüzlük kazandırdığına inanılan efsanevi sudur. Farklı Türk diyeleklerinde Mengüsuv, Bengüsüb olarak da söylenir. Bengi su içenlere ölümsüzlük ve gençlik sağlar. Hayat ağacının köklerinden çıkar. Bir ırmak veya dere şeklinde akar. Bazen köpük şeklinde gelir. Köroğlu destanında bir ırmaktan üç köpük şeklinde gelir. Bengi su; bilgeliği, kalıcı eserler bırakmayı, iyiliği simgeler. Uluğ Kayın'ın dibindeki bir çukurdan kaynaklanır. Başında bir bekçi ruh bulunur. İçenlere güç ve kuvvet verir, hastaları iyileştirir.

Mimar Sinan'ın her biri ayrı bir abide olan eserleri arasında, su yolları, su kemerleri ve şadırvanlar ayrı güzelliklere sahiptir. Su sesinin doyumsuz bir musiki gibi duyulduğu Türk evlerinden her an mutluluk şarkıları yükselmiştir. Farabî ve İbn-i Sina, akıl ve ruh hastalarını musiki eşliğinde, su sesi ile tedavi tekniğini bulmuşlardır. Kuşluk, ikindi ve yatsı vakitlerinde icra edilen rast, saba, hicaz gibi değişik musiki makamlarına şiddeti ayarlanabilen fiskiyelerden açılan su sesi, hastaların hem ruhuna hem de gönüllerine hitap ederek şifa vermişlerdir.

Su; berekettir, rahmettir, nimetlerin bolluğudur; afet olmadığı sürece. Su toprakla buluşunca nice güzellikler fışkırır yeryüzünde. Kara bulutlardan berrak damlalar düşer. Her damla, çiçeklerin can suyudur. Arif olanlar, damlada deryayı görür. Ve her su, önce ırmağa, ardından da ummana kavuşmak ister. Bu durum bir olmaya, birlik olmaya koşmaktır.

Su; güzelliştir, yeşilliktir, hayattır.

TAKVİMDE YAPRAK BİTTİ Tayyib ATMACA

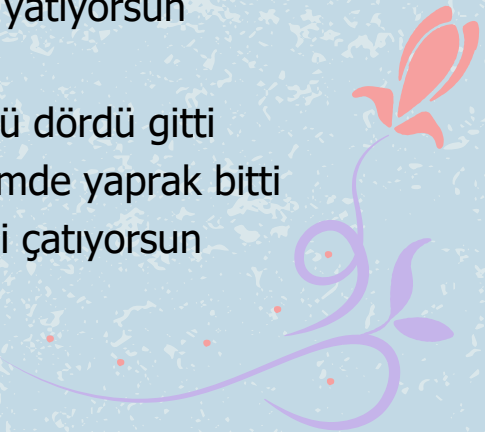
Senelerdir kapını bahar yeli çalmamış
Aynalara bakmaya cesaretin kalmamış
Derdini bölüşmüyor içine atıyorsun

Her gün hayat kısalır gölgesi uzar durur
Yazın temmuz üsütür kışın şubat kavurur
Ne kendinde doğuyor ne bende batıyorsun

Gel de artık şenlendir gönlümdeki sarayı
Altmış yıldır saran yok açtığın bu yarayı
Söz orucunda mısın dilini tutuyorsun

Giden gitti gelecek bir muhaldir o halde
Ben bana yetmiyorum koyma beni bu halde
Gecemi döşek yapıp üstüne yatıyorsun

Yaşadığımız hayat beş gündü dördü gitti
Tahammülüm kalmadı takvimde yaprak bitti
Düşlerimde her gece çenemi çatıyorsun

KUMDAN KALE TALAT ÜLKER

-I-

Mühlet ver
imge imge yükseltem burçlarını
öreyim duvarlarını harf harf
mürekkeple doldurup sarnıçlarını
hazır olayım

Yeter ki köpürme sen
gelme üstüme dalga dalga
bu yağmur
bu tipi
bu kasırga...

Etme
kumdan bir kaledir suskunluğum
kıyısında gözlerinin.

-II-

Kırılır değse dudağım piyaledir suskunluğum
Kurumuş dilim damağım zülaledir suskunluğum

Issızlığında ömrümün ne gün geçer ne gam biter
Dertleşirim hayalinle melaledir suskunluğum

Gök delinir yer yarılar yıkılır başıma dünya
Hasarı çok artçısı az zelzeledir suskunluğum

Derin uçurumlar saklı doruğunda can dağımın
Kayalarımından dökülen şelaledir suskunluğum

Aklın gözü aç daima gönül ölüm orucunda
Bir koca keşkül dolusu nevaledir suskunluğum

Karma bir sergidir sevda her tuvalde yar sureti
Şaheserimi astığım şövaledir suskunluğum

Söz dağını sayfa sayfa adımlayıp aştığımda
Menzilimi muştulayan merhaledir suskunluğum

Her suret bir hatırayla tamam eder hafızamı
İsim isim yutkundüğüm silsiledir suskunluğum

Gözlerinin pazarına kervan dizmiş bezirgânım
Her geçitte yağmalanmış kafeledir suskunluğum

Seni kalpte tutmak farzdır dille ikrar etmek sünnet
Vakte bağlı değil virdin nafeledir suskunluğum

Sesten sözden ve kâğıttan duvarların ardındayım
İçimdeki karanlığa meşaledir suskunluğum

-III-

Gögün söküklerini dikmek için eğirdiğim
kök boyalı iplikleri sardığim
çiledir suskunluğum

Dipsiz bir karanlıkta
kayarken tüm yıldızlar
dolunayın tutunduğu
haledir suskunluğum...

Islanmasın sitemin yağmuruyla bakışın
kumdan kaledir suskunluğum
kıyısında gözlerinin...

İÇİME YAĞAN YAĞMUR

Emre KOÇ

**“Ol ki pür-çîn ola gözyaşları bârâna döner
Ebr-i rahmet mi nigârâniçe ebrûdur bu”**

Gelibolulu Mustafa Âlî

Hipermetropi, kornea ve mercekte kırılan ışıkların görme merkezinin arkasında odaklanması nedeniyle yakını net görememe durumunu ihtiva eden bir göz hastalığıdır. Gözün sağlıklı olması, bakışın üzerine inşa olduğu temeldir. Göz, diğer duyuların daha karmaşık biçimde yerine getireceği idraki daha kapsamlı yerine getirebilir. Gözünü açmak doğum ve aydınlanma gibi kritik evreleri nitelendirmek için kullanılırken, gözünü kapamak ölümü ve cehalet karanlığını anlatmak için kullanılır. Nihayetinde yaşama dair tanıklığımızda göze ayrı bir yer ayırırız. Peki, bu durumda göze işlevini engelleyecek bir hastalık arız olursa ne olur? Hipermetropi gibi. Hastalık diğer işlevleri olumsuz etkileyecek kadar büyüyebilir ve en uzak ihtimal de olsa körlük meydana gelebilir. Elbette doktor değilim. Konumuz da tıp veya göz değil. Fakat varlık ve bilgi bağıni kurarken birçok düşünür gibi temsili anlatıma başvuracağım. Uzağa odaklanma ve yakını görememe bazı psiko-sosyal sorunların temelinde yatan bir etken. Yağmur, muhayyileyi besleyen sağanak imge. İnsan ne zaman şemsiyesiz, korunaksız, sağanağın ortasında ıslanmayı göze alır? sorusuna içtenlikle cevap vermeye çalışacağım. Ruhun derinliğine inmeye çalışan birçok teori var ve hepsi insanı tanımaya çalışıyor. Ben insanı vahiy nazarından anlamaya çalışmanın daha değerleri olduğunu düşünüyorum. Nitekim Kur'an'daki ayetlerin kafi izahı var. İnsan söz konusu olunca neredeyse bütün kapılar göreceliğe çıkıyor. Kendimizi tefsir ederken esas alacağımız sağlam bir dayanak anlama çabamızı kolaylaştıracaktır.

Yüce Allah (c.c.), müşriklerin inkar edegeldikleri ölümden sonra dirilme gerçeğini ilk yaratılışa dikkat çekerek kanıtlamaktadır. İlk yaratılış, hayatın içinde olup bitenlere ve müthiş bir denge içinde deveran eden nimetlere bakarak ikinci yaratılışın imkanı üzerine iman sahibi olmak için gündeme gelmektedir. Gözler, Allah'ın zatının yüceliğine ve ilminin sınırsızlığına ikna olmak maksadıyla varlığa yönelik farklı bir bakışa davet edilmektedir. Bu bakış idraki, bir şeyin iç yüzüne vakıf olmayı ve sezgiyi anlam ağında toplayan; cismani göz ile kalp gözü arasındaki derin bağları yapılandıran basirete sahip olmanın koşuludur. Nazar etmek, yani bakmak gerekiyor. Önce bakmak. Gözü mazrufuyla meşgul etmek, hadisatı ve yaratılışı basitten karmaşığa süzmek gerekiyor. Hayatı ölçüp biçerken bir şeylerin gözden kaçabileceği ihtimalini, yeniden ve farklı bir bakışla bilgi düzeyine taşımak gerekiyor. “O kafirler/müşrikler üstlerindeki gökyüzüne bakıp hiç düşünmezler mi? İbret nazarıyla bakıp da bizim onu nasıl kusursuz bir şekilde meydana getirip yıldızlarla süsledi-

ğimizi görmezler mi?!" (Kâf 50/6) ayetinde, aşikare gerçekliği göremeyecek kadar körelmiş gözlere çokça aşına oldukları gökyüzü sofrası sunuluyor. Buradaki incelik, iki göze sahip her insan evladının bakınca rahatlıkla göreceği gökyüzünde yaratılışa dair güçlü bir fikir bulmasıdır. Nitekim yeryüzü, gökyüzü ve ikisi arasındakiler henüz insan yok iken yaratılmıştır. (Fussilet 41/9-12). Yer, gök ve ikisi arasındakiler icat bakımından insanın gücü ve kapasitesini aşmaktadır. Ayrıca ibret nazarıyla bakış hem uzaklık hem de yakınlık hissi uyandırmakta; semavi genişlik daralan ruhta duygu ve düşüncelere derinlik kazandırmaktadır. En nihayetinde insan, ön yargılarından arınmış biçimde gökyüzüne bakarsa kainatta hiçbir şeyin amaçsız ve gayesiz bulunmadığını kavrayacak, kozmik bütünün akıllı bir parçası olduğunu anlayacak ve yüce bir yaratıcı fikrinin başıboş bir yalnızlık zannına galip gelen tek gerçek olduğunu kavrayacaktır.

Sen yeter ki ibret dolu bir bakışla bak! Gözünün, gönlünün, ömrünün şifası O'nda. Arayıp da bulamadığın cevaplar, bir türlü kuramadığın bağlar, içini kasıp kavuran bütünlük arzusu O'nda. Ah ki bu bakış bir kez olsun gökyüzüne değse, ilahi hakikat içine yağmur misali yağacak. Göğü yaratan diyor ki

Yaşamın köklerini yeniden gözden geçirmek tefekkürle, teemmülle ve aşkla sulanmadığı için kurumaya yüz tutan ölü toprağı, yani düşünmeyen, hissetmeyen ve sevmeyen kıyıcı tarafımızı uslandırıp insanlığımızın varoluştaki anlamını bulmamızı sağlar.

yor ki, "Yine biz gökyüzünden bereketli yağmurlar yağdırdık; onunla bağlar-bahçeler, hasatlık ekinler, salkım salkım meyveleriyle upuzun hurma ağaçları yetiştirdik. İşte bütün bunları kullarımıza rızık olarak yarattık. Evet, biz o bereketli yağmurlarla ölü toprağı can verdik. Kıyamet günü diriliş de böyle olacaktır." (Kâf 50/10-11). Bereketli yağmurlar... Kuru toprağın umuduyla, hamuru yedi çeşit toprakla karılan insanın umudu nasıl bir olmasın? Yer ve gök birbirini tamamlarken, insan da ilahi hakikatle nasıl tamamlansın? Şu dünya dediğin, rahmetle sulanmayınca kuru bir topraktan ibaret. Bu fani beden, imanla temayüz etmez ise nasıl ruhlansın? İbretli bakış, bereketli yağmurla yeniden toprağı dönüyor. Bu nasipli dönüş gözleri yemyeşil bağlara, bahçelere, hasatlık ekinlere, salkım salkım meyvelere sevk ediyor.

Yaşamın köklerini yeniden gözden geçirmek tefekkürle, teemmülle ve aşkla sulanmadığı için kurumaya yüz tutan ölü toprağı, yani düşünmeyen, hissetmeyen ve sevmeyen kıyıcı tarafımızı uslandırıp insanlığımızın varoluştaki anlamını bulmamızı sağlar. Bugün yemeklerimizi boş masa bulmanın zor olduğu ısıltılı restoranlarda yiyoruz. Menüde çeşit çeşit yiyecek ve içecek var. Taze et ve sebzelerle bezeli mükellef sofralar kuruluyor. Üstelik bir kişinin tek oturuşta tüketemeyeceği yoğunlukta. Besinler tarladan ve ağıldan masalara gelene kadar nice insana gelir imkanı oluyor. O ısıltılı restoranlardan birinde akşam yemeğini yiyenlere tükettikleri ürünlerin hangi aşamalardan geçerek masaya konduğunu göstersek nasıl bir dönüş alırdık? Muhtemel ki insan emeğine saygıya, bilinçli tüketim farkındalığı eşlik ederdi. Bilinç soframıza makul bir kanıt geldiğinde olgun bir yaklaşım sergileyebiliyorsak bu, yapıcı tarafımızın güçlü olduğunu gösterir. Benlik ve aidiyet sarmalında tefekkürle, teemmülle ve aşkla beslenmiş canlı bir öykünün yaşandığını gösterir. O masaya oturuncaya kadar kişinin gökyüzüne bir kez olsun ibretle baktığını gösterir belki de. Arzularımızın bizi gemleyip getirdiği o ısıltılı restorana yüklü bir hesap ödemededen önce kendimize biraz daha düşünme fırsatı versek nasıl olurdu? Mesela

salatayı teşkil eden taptaze marulun, maydanozun, domatesin, salatalığın, soğanın, limonun, zeytinyağının, ezmedeki baharatların, etlerin, ekmeğin ortaya çıkışını düşünsek nasıl olurdu? Yeryüzünü bereketli yağmur ile besleyen, kupkuru toprağı yeşerten, yemyeşil bağ ve bahçelerde nice bitkiyi insana hazırlayan, hayvanları akla gelebilecek her makul konuda insanın hizmetine sunan Rabbimizi hatırlamadan o masadan kalkabilir miydik? Gör bak! Allah ölü toprağına nasıl da can veriyor? Bu, bizim dışımızda ve çok uzağımızda gerçekleşen hayali bir yaratım değil. Bilakis içimizde ve çok yakınımızda gerçekleşen gerçek bir yaratım. Yağmurun sesini dinle. Rızkın bereketinde islan. Rabbinin yaşantısını nasıl da güzel beslediğini anla. Dahası halen kalbin atıyorken akşam yemeğinin akşam namazıyla lezzet bulacağını unutma. Yaşadığın bu farkındalığın günde beş vakit namazla güçleneceğini anla.

Uzağı odaklanma ve yakını görememe göz için bir hastalık sayıldığı kadar beden ve ruh bütünlüğüyle gelişen sağlıklı yaşam ilkesine zarar veren psiko-sosyal bir sorundur. Evet. Bütün mesele bu noktada düğümleniyor. Hayallerimizi, umudumuzu, bitmeyen planlarımızı, hedeflerimizi ve hatta sevinçlerimizi bile çoğı kez uzağı konumlandırıyoruz. Değerli olanın yakında bulunamayacağını kanıksamışız. Oysaki büyüyen gerçeğin zaman içinde parça parça, kademe kademe mevcut hacmine ulaştığını unutuyoruz. Kendine ait bir ev, huzur dolu bir yuva, konforu karşılayacak bir gelir, buzdolabının kapağını magnetle dolduracak bitimsiz gezi planı ve belki de sıra dışı macera düşleri içimizi dolduruyor. Bize ait bir eve sahip olduktan sonra daha iyisini düşünüyoruz. Huzur dolu bir yuvaya sahipken yüksek mod sendromu karşımıza çıkıyor ve daha farklı deneyimler arıyoruz. Gelir arttıkça fazlasına talip oluyoruz. Her şey sırayla gerçekleşirken sürekli uzağı odaklanarak yaşadığımızı unutuyoruz. Bedenimiz burada fakat aklımız, kalbimiz ve ruhumuz orada. Olgunluğu besleyen istikbal kaidesine aşırı odaklanınca kaygılı bir belirsizlik ruhumuzu kaplıyor. Geleceğı dair artan kaygı bizden uzakta değil.

İçimizde, şimdide ve burada. Böyle olunca en çok zaman bilincimiz yara alıyor. Zamanın sürekli genişleyen anlar bütünü olduğunu unutuyoruz. Şuan hiçbir şeye yeterli zaman ayıramıyoruz. İşlerimizde hep bir eksiklik, kusur veya defo hissediyor, her şeyi baştan ele alıp adına da tertemiz bir sayfa açmak diyoruz. Oysaki kabul edelim veya etmeyelim, kararlarımızla birlikte şekillenen deneyimlerimiz ister olumlu ister olumsuz kipte olsun ömür küpümüzü dolduruyor. El emeğı göz nuru ömrümüzden memnun değiliz sanki. Peki, bize ait olan sadece kötüyse, eksikse ve değersizse iyi nerede?

Yağmur yağmadığında toprak kurur, doğa aksar, kullanılabilir su oranı azalır. Yağmurun kıymetini en çok yağmadığı zamanlarda anlarız. Hatta Anadolu'da insanlar yağış azlığı nedeniyle yağmur duasına çıkarlar. Namaz kılınır, el açıp dua edilir, kurban kesilir, kurban eti ihtiyaç sahiplerine, yöreye misafir gelenlere ve yöre insanına ikram edilir. Herkes rahmetin tecelli edişini umutla beklerken etrafı rüzgar kaplar. Yağmurun habercisi. Allah lütuf yüklü bulutları rüzgarla yöreden yöreye gezdirir. Kimin berekete ihtiyacı varsa giderir. Kuran-ı Kerim'de bu gerçek şöyle ifade edilir: "O Allah ki rahmetinin eseri olan yağmurdan önce müjdeci olarak rüzgarı gönderir. Rüzgar, bulutları bir araya topladığında biz o yağmur yüklü bulutları kurak bir toprağına yönlendirir, yağmuru oraya yağdırırız. Sonra da yağmurla canlanan o topraklarda çeşit çeşit ürünler meydana getiririz. İşte biz ölüleri de böyle dirilteceğiz. Herhalde bundan ibret alırsınız!" (Ârâf 7/57). Yağmur yüklü bulutlar... Tonlarca ağırlıkta su gökyüzünde asılı durmakta. Derken bir rüzgar esiyor, bulutları toparlıyor, ölü toprağın yanık bağına usulca bırakıyor. Kapalı havaya yeryüzünde karamsarlıkla eşlik eden insanın aklı nerede? Uzağı bakıyor. Çok uzağı. Bulutlardan da uzağı. Tutkuların ve arzuların işaretlediğı noktalara. Hava kapalıyken insan da içine kapanır. Sosyal etkinlik alanı daralır. Dışarıda yağmur yağıyorken yapılabilecek en mantıklı şey ya islanmak ya da korunaklı alana kaçmaktır. Yağmur yağıyorsa ya islanalım ya da umutla içe kapanalım. Sürekli hareket, etkinlik, uğra-

şı yorucu şeyler. Kalbimize ve aklımıza dinlenme fırsatı sunalım içe kapanarak. Doğanın da suya, cana, tazelenmeye ve yenilenmeye ihtiyacı var. Yağmur toprağa düşerse hayat yeşerecek, rızık bollayacak, can doyacak. Uzak yakın olacak.

Bütün nimetler insanın ihtiyacına göre tasarlanmış. Şaşmaz bir dengede mevsimler dönüyor. Her mevsim sırası gelince yazgısını yaşıyor. Kahverengiden beyaza, beyazdan yeşile ve yeşilden sarıya renk cümbüşü içinde ömür hanesine bir sene daha ekleniyor. "Allah'ın gökten yağdırdığı yağmura bir baksanıza! Biz o yağmurla çeşit çeşit renk ve tatta ürünler yetiştirdik. Dağlarda kimi beyaz, kimi kırmızı, kimi siyah olan türlü renklerde yollar ve katmanlar oluşturduk. Benzer şekilde çeşitli renklerde insanlar, hayvanlar ve davarlar yarattık. Kullar içinde Allah'a gerçek manada saygı ve bağlılık gösterenler, bütün bu hakikatleri hakkıyla anlayıp kavrayan kimselerdir. Şüphesiz Allah'ın gücü sonsuz, af ve mağfireti de sınırsızdır." (Fâtır 35/27-28). Doğadaki aşikare çeşitlilikte içe kapanmayı kötümserlikle benzeştiren modern tahayyül için ibretler var. Siyah beyazın yoldaşı. Zorluk kolaylığın arkadaşı. Her hal olgunluğa erişen yolun yapı taşı. Ahenk, yolunu şaşırana insana okunması gereken bir kitap gibi sunuluyor adeta. Uzmanlar küresel ısınmanın, tabiattaki muhteşem dengeyi tehdit eden bir gelişme olduğunu ifade ediyorlar. Rabbimiz de inkar ve cehaletle bezenmiş küresel yozlaşmanın gerçek tehdit olduğuna dikkat çekiyor. Ahireti

umut etmeyen bir bakışın doğal dengeye eşlik edemeyeceğini anlıyoruz.

Yarısı topraksa diğer yarısı su yaşamın. Alakayı, ilgiyi ve teması inşa eden iki temel ilke. Kuru toprakta çiçek açmaz, ağaç yeşermez, dane dalına binmez. Toprak sulanırsa kıymete biner. Hiçbir çiftçi hasadını umut etmediği tarlanın yamacına yaklaşıp toprağın halini hatırlar sormaz. Bu kıymetin, yerin üzerinde bulunduğu kadar altında da heybeti vardır. Acı ve tatlı, suyun hikayesine damla damla karışır. Hak Teala apaçık olan kitabında şöyle buyurmaktadır: "Peki ya içtiğiniz suya ne dersiniz?! Onu bulutlardan yağdıran siz misiniz yoksa biz miyiz?! Biz isteseydik onu acı ve tuzlu yapardık. Öyleyse bunca nimete iman ve itaat üzere şükretmeniz gerekmez mi?!" (Vâkıâ 56/68-70). Yolumuz uzun. Biraz daha düşünelim. Varlıkta her şey şaş kaza, tesadüf eseri meydana gelirken suyun seçilimine sadece acı ve tuz düşseydi ne yapardık? Susuzluktan bağı yanan suyu arzular. Öyle ki bir çöl anlatısında kahraman susuzluktan dolayı serap bile görmektedir. Günlerce damağına bir damla su değmeyen kişinin ve o bir damla su sapsarı serabı gözünün önünden silecek. Lakin tesadüf eseri ortaya çıkmış dünyanın sana sunacağı sadece acı ve tuzlu su. Bağırının yangısına yangı, damağının kurusuna kuru katacak acı ve tuzlu sudan başka bir şey yok. İçsen bir türlü, içmesen bir türlü. Acıyıp tuzlanarak geçiyor ömrün... Rabbin ise suyu gökten senin için yağdırıyor. Sırf sen kana kana iç diye. Kana

kana içilen su hiç acı ve tuzlu olur mu? Her zalim bir pınarın başını tutsa da, yurduna gelen suya mani olsa da Allah, herkesin sudan nasibini gökten yağdırdığı yağmurla karşılar. Bu öyle şükre medar bir rahmet ki hiçbir güç yağmurun nasiplisiyle kavuşmasına mani olamaz. Rahman bir kuluna hayır murat etmişse, murat ettiği şey kulunun ihtiyacına en uygun olanıdır. Gökten yağın, toprağını bulur. Su, insanın içindedir. Uzaktan gelen yağmur insanın doğasına zaten yakın olmandır. Allah senin toprağına yabancı, zıt ve fesat karıştırmaz. Nasibindeki suyu kana kana içebiliyorsan şükretmek için henüz geç değildir.

Damla damla, tane tane, ihtiyaç hasıl olduğu kadar... Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: "Yağmuru gökten belli bir ölçüye göre yağdıran O'dur. Biz kurak/ölü topraklara yağmurla hayat veririz. İşte siz de ölümden sonra böyle diriltileceksiniz." (Zuhrûf 43/11). Binlerce ton ağırlığındaki su gökten damla damla düşüyor. Koca bir semtin üzerinize hızla düştüğünü anımsayın... Binlerce ton ağırlığındaki su kütlesi Hak Teala'nın takdiriyle zarif dokunuşlara, ahenkli inişlere dönüşüyor. Toprak dirime kavuşuyor. Her can nasibine kavuştuktan

sonra da suyu, toprağın gözeneklerine sinerken görüyoruz. "Biz gökten bir ölçü dahilinde yağmur yağdırır ve onu toprağı emdiririz. Ama bilin ki biz yağmuru hiç yağdırmayıp toprağı kupkuru yapmaya da pekala kadiriz. Yağmur suyuyla size hurma bahçeleri, üzüm bağları yetiştiririz. Bu bahçeler ve bağlar size birçok ürün/meyve verir ve siz onlardan yer, istifade edersiniz." (Müminûn 23/18-19). Nasıl ki yağmur belli bir üslupla yağıyorsa aynı ölçüde toprakla münasebetini sürdürüyor. İki dezavantajla, yani suyun toprağına düştüğü gibi yerde akıp gitmesi ve hızlı buharlaşmasıyla ondan istifa-

de sınırlanacak, dolayısıyla ölü toprak can bulamayacaktı. Lakin toprağın suyu tutması sadece doğadaki rengarenk bitkileri yeşertmek için değildi. Korku ve ümitsizlikle kararan kalplere, ufku başıboş bir sonsuzluk olarak görmeye meyletmiş şaşkınlıklara, endişesini uzağına bağlamış karışık kafalara deva olmak içindi. Gönül gözünü gölgeleyen perde, içten içe akan alametlerle çekilir, arzulanın derin ferahlığına kavuşulurdu. Rahim olan Allah, kaygıları ferahlığına çevirendir... "Gözünüzün önünde size kah ölüm korkusunu kah yağmur ümidini tattıran şimşekler çaktırması ve gökten yağmur yağdırıp yağmur suyuyla ölü/kurak toprağına hayat vermesi de yine O'nun sınırsız kudretinin göstergelerindedir. Evet, işte bunda da akliselikle düşünen kimseler için dersler ve ibretler vardır." (Rûm 330/24). Hangi şimşek insanın dikkatini celp etmez ki? Kalbi sarmaşık gibi saran süfli korkular gök gürlediğinde istisnasız dağılır. Göbek bağı uzakla bir kesilen nice endişe, insanı kendine getiren sıra dışı gelişmelerle tatlıya bağlanır. Bu münasebetle kulun Allah'tan gelen her şeye razı oluşu, O'dan ancak hayır sadır olacağına yönelik güçlü inancına dayanır. İnsanı endişeden, korkudan, ümitsizlikten ve ziyandan ko-

ruyan Allah'tan kötülük görebileceğini vehmetmek bakışı uzaklarda kaybolmuş gözlerin işidir. Ölü toprak can bulurken ümitsizliğe kapılmış gönül ümit bulmaz mı hiç? "Kuraklıktan dolayı insanlar ümitsizliğe düştükten sonra yağmuru yağdıran ve böylece rahmetini her yere yayan O'dur. Çünkü O şefkat ve merhametiyle kullarını koruyan ve bütün övgülere layık olmandır." (Şûrâ 42/28).

Dünyaya çile, zahmet ve külfet yeri diyorlar. Oysaki burası bize bir karargahtır. Alelade bir varoluş fikri, etrafında hiçbir şeyin bulunmadığı boşlukta ne yapacağını bileme-

**Kulun Allah'tan
gelen her şeye
razı oluşu,
O'dan ancak
hayır sadır
olacağına
yönelik güçlü
inancına
dayanır.**

yen edilgen bir kayboluşu simgeler. Ne var ki gözlemlenebilir dünya, ihtiyaç kavramını imkan deliliyle açıklayan nice ayet ve işaretle doludur. Her varlık belli bir erekte varoluşunu sergiler. Bütünlük kaygısı ancak bu erekte yetkinleşerek yatıştır. Karar almanın ağırlığını omuzlarında hisseden insan iki türlü davranır. Birincisi karar almamak, yani vazgeçmek, tersine bir varoluş sergilemek. İkincisi ise yaratıcının kendisine yüklediği amacı yürünebilir biricik yol olarak kavrayarak aldığı kararı rıza bilinciyle yüceltmek. Nitekim başka yola ihtiyacımız yoksa ikinci bir yol ve ikinci bir kararla vakit kaybetmeyiz. İnsanı aklın ve kalbin uzlaştığı bu ruhsallıktan alıkoyan ise dünyanın çekiciliğidir. Rahman ismi tecelli edince, yağın yağmurda mümin de kafir de ıslanır. Rahim ismi ise yaratıcıyla rızaya dayalı bir ilişki kurmayı tercih edenlerin yaşantısında tecelli eder ve burada yağmur su damlasından umuda, muhabbete, neşeye ve ukbaya dönüşür. İki farklı ruhsallığın yolu yine yağmurla ayrılır. Dünyayı kocaman bir arzu nesnesine dönüştüren ruh, ıslanmasına rağmen yağmura aldırış etmez. Oysaki ilahi rızayı yücelten ruhun kendini bilmesi ise tek bir damlanın bile toprağındaki ölü gözeneklere düşmesine bakar.

Hasılı ilahi kelimada yağın yağmur insanı üşütmez, hasta etmez, karamsarlık hissine düşür eylemez. Islanmaktan korkmayın zira ilk yaratılıştan beri nem, yer ve gök arasında gelişen canlılığın, inayetin ve rahmetin tezahürüdür. Bırakın ruhunuz, kalbiniz ve aklınız nemlesin. Kurumaya yüz tutan toprağınız O'nun tensibiyle hayat bulsun. Uzaktaki imgeye hayıflanıp durmak yerine yakındaki hakikat nefsinize zahir olsun.

"Bilin ki dünya hayatı (Allah'ın çağrısına aldırılmadan yaşandığı takdirde,) oyundan, eğlenceden, süs ve gösterişten, birbirinize karşı övünmeden ve daha çok mal-mülk ve evlat sahibi olma hırsından ibarettir. Dünyadaki fani hayat aynen şu misaldir: Bir yağmur yağar, bitirdiği bitkiler çiftçileri çok mutlu eder. Derken, bir de bakarsın ki sararıp solmuş, kuru ot ve saman olmuş! (Unutmayın ki) varsa yoksa dünya diyenler için ahirette şiddetli bir azap, ahireti dünyaya tercih edenler içinse Allah'ın bağışlaması ve rızık vardır. Evet, dünyadaki fani hayat aldatıcı bir hazdan başka bir şey değildir!" (Hadîd 57/20).

*Yazıda geçen ayet mealleri kaynakta adı verilen eserden alıntılanmıştır.

Kaynaklar:

Öztürk, Mustafa, Kur'an-ı Kerim Meali Anlam ve Yorum Merkezli Çeviri, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2015.

YAĞMURA HASRET Ali AĞIR

-Yağmurlar yağdır Allah'ım-

İçinde rüyalar saklayan gece,
Hüznün girdabında yağmuru bekler.
Ağaçlar el açmış, ağlar sessizce,
Ilık damlaları bıraksın gökler.

Güneş yüzlü, yazdan kalma günlerin,
Şebnemsiz şafağı, kurak kuşluğu.
İki üç damlası yeter Kevser'in,
Rabbim, rahmetinle doldur boşluğu,

Yağmurlar sağanak sağanak yağsın,
Yıkasın dağların mor saçlarını.
Ayakları serin sulara değsin,
Çiçekler süslesin yamaçlarını.

Yanaklara nice buse kondursun,
Bitsin tohumların ağır uykusu.
Tabiatın hasretini dindirsin,
Sarsın dört bir yanı toprak kokusu.

Alнімdan süzölüp aksın içime,
Yüreğimde gözyaşım la buluşsun.
Umut olsun, can versin şu mevsime,
Kuş misali diyar diyar dolaşsın.

DÜĞÜMSÜZ ACILAR ALİ HAVAN

Kınalı parmakları kanaviçe işlerken
Attığı her ilmeği düğümler gözyaşları
Zaman zehirli akrep yüreğini dişlerken
Kemirir dudağını inceden söz yaşları

Yastığının başında bir idare kandili
Gezdiği odaları doldurur nemli ışık
Tam bir karış dışarda camın içinde dili
Duvarlara akseder hatıralar karışık

Sırtına geçirince yalnızlık gömleğini
Öyle üşür ki insan ateş donar içinde
Pişmanlık kaynatınca hayatın çömleğini
Yorgunluk yuva yapar ahlar konar içinde

Hangi dikiş teyeller acıları düğümsüz
Hangi yama kapatır bir ömrün söküğünü
Kör çeşme başlarında bekler tassız güğümsüz
Aynalardan saklamaz yüzünün döküğünü

Zamansız bekleyişler geçmeyen kırgınlıklar
Dönüşür kördüğümüne mevsimin ilk karıyla
Pencesinde kıvrandır soğuşunda ilkbahar
Yalnızlığı yıkanır hüznün yağmurlarıyla

Gurbeti mesken tutan hiç yerinde durmuyor
Mektuplar ulaştırır sitemli sözlerini
Gönlündeki adreste kimseler oturmuyor
Seyreder tek başına bir şehrin gözlerini

Gönlünü yoran anlar sallanır kirpiğinde
Daldığı her yokuşta nefesini tazeler
Kırık dökük zamanlar döner mazi iğinde
Gözlerinin önünde taşınır cenazeler

RAHMETTEN KAÇAN KAÇANA (Öykü) ALPARSLAN KILIÇ

**“Ölmek için doğmuştur ya insan,
o yüzden her yağmur sonrası
toprak kokusunu sever”**

Lev Tolstoy

Günlerdir hiç böyle uyumamıştım. Hani derler ya: “Bebekler gibi mışıl mışıl uyudum.” Tam da öyle oldu. Belki birkaç gündür yoğundum onun verdiği yorgunluktan gözlerim kapandı. Belki de hafta sonunun ruhuma verdiği huzurdur. Saat 10.00’a gelmekteydi. Yatakta iyice gerindikten sonra kalkmak hafta sonu yatak ritüelimdi. Bugün de âdeti bozmadım. Yatak odam çok büyük sayılmasa da tek yaşayan birisi olarak bana yetiyordu. Oda yola bakıyordu ve sabah güneşini alıyordu. Güneşliği ve perdeyi çektim. Camı açıp bir de camın önünde gerindim. Temiz hava ile ciğerlerimi birkaç kere iyice doldurup boşalttım. İnsanlar benden önce güne başlamışlardı bile. Erken saat olmasına rağmen sokak bayağı hareketliydi. Hafta sonları ilerleyen saatlerde sokaktaki kalabalık artıyordu. Vitrinlere bakanlar, güvercinlere yem satanlar, buz gibi su diye bağırانlar, “Çıtır bunlar.” diyen simitçiler ve öylesine kalabalığa karışıp yalnızlığını unutmak isteyenler mi dersiniz, hepsi sokaktaydı.

Ne yapmalıydım? Kahvaltıyı evde yapıp mı çıksaydım yoksa şu köşedeki fırından mis gibi kokan gevrekten alıp sahile mi inseydim? Bu saatte sahilde çay satan muhakkak vardır. Güzel demli bir çay, biraz da ciğerlerimi deniz havasıyla doldurdum mu değmeyin keyfime. Sonrasında yapacaklarıma da sahilde karar veririm. Hava günlük güneşlikti. Sahile inmek için bundan daha güzel bir gün olamazdı. Bir tane gevrek de martılara da alsam iyi olurdu. Göz hakkı denen bir şey var. Evet evet bir an önce kendimi dışarıya atsam iyi olur. Çünkü bu sokaktaki kalabalığa bakılırsa sahilde oturacak bir yer bulamayabilirim. Az kalsın unutacaktım; güneş gözlüğü ile şapkamı da alayım. Maazallah başıma güneş falan geçer. Güneş geçmesin derken güneş kremi sürsem öylemi çıksam acaba. Of of ne yapayım elimde değil, pımpirikli biri oldum çıktım. Temmuzun başındayız öyle ağustosun kasıp kavuran sıcaklığı ve güneşi yok ama ben yine de işimi şansa bırakmayayım. Dedim ya pımpirikli biriyim. Sağlamcı olmak her zaman iyidir. Şimdiye kadar bir zararını görmedim. Hem kızarmış pilice dönersem vay halime, pazartesi Aykut'un dilinden kurtulamam. Evin anahtarını da aldıysam işlem tamam demektir. Bekle beni sahil geliyorum.

Of, aman Allah'ım bu kadar mı güzel yapılır bu gevrek. Daha apartman kapısının önünde Okan abinin gevreklerinin kokusunu almaya başladım bile. İnanın bunlar dünyanın sekiz-

inci harikası. Maşallah, sahil cıvıl cıvıl; insanlar aileleri ile resmen sahili işgal etmişler. Eeee ne yapsınlar, havalar güzel olduğunda çocukları evde tutmak daha da zorlaşıyor. Gezmek, haftanın yorgunluğunu atmak, bisiklet sürmek ve parka gidip eğlenmek istiyorlar. Hadi bakalım, bu saate kalırsan olacağı buydu. Bulabilirsem oturacak bir yer bugün şanslı günümdeyim demektir. Oh be, sonunda ötede bir kişilik bir yer buldum, çok şükür. Acele edeyim de kimseye kaptırmayayım. Evet, şimdi bir de çaycı bulsam güne güzel başlamış olacağım. İleride bir genç, banklarda oturanlara bir şeyler soruyor. İnşallah tahmin ettiğim gibi çaycıdır. Bakalım, birkaç bank sonra buraya gelince anlarız.

- Abi çay ister misin?

- İster misin ne demek delikanlı, hem de demli bir çay isterim. Ha unutmadan, üzerinde buharı da tüter olsun.

- Hemen istediğin çayı getiriyorum abi.

- Eyvallah.

Kimi sahilde yürüyüş yapıyor kimi oltasını atmış nasibini bekliyordu. Kıyıda birkaç tane de ufak tekne ve balıkçı kayığı var. Ama deniz bugün gerçekten çarşaf gibi. Hem dün geceki uyku hem de bu deniz havası bana gerçekten iyi geldi. Haftanın yorgunluğunu üzerimden attım. "Hava günlük güneşlik, tam temmuza yakışır bir sıcaklık var." dememin üzerinden yarım saat geçmemişti ki birden hava karardı. Dilim tutuluydu da demez olaydım. Kıyıda küçük tekneler ve balıkçı kayıkları bir o yana bir bu yana sallanmaya başladı bile. Bu nasıl oldu? Bir saat önce hava günlük güneşlikti. Hafta sonları olunca meteorolojiyi takip etme gibi bir rutinim de var. Eee, dün akşam da baktım. Meteoroloji bu kadar yanılabilir miydi? Hele böyle kara bulutlardan, yağmurdan hiç bahsetmediler. Kara bulutlar bütün yükünü sanki bu şehre bırakmaya yemin mi etmişlerdi ne? Yaz yağmuruna hiç benzemiyordu. Bardaktan boşalırcasına yağın yağmur işte tam da bu olsa gerek. İnsanları görmeniz gerekirdi, çok kısa bir sürede sahilde birkaç seyyar satıcı ve ben kalmıştık. Herkes bir yerlere kaçtı. Bense elimde üzerinde hala buharı tüten çaycının yoğunluktan geç getirdiği demli çayıyla neye uğradığımızı anlamaya çalışıyordum.

Kısa bir süre sonra ben de kendimi mahalleye atıp evin yolunu tuttum. Hayret, birkaç saat önce vitrinlere bakan, caddeyi dolduran insanlara ve seyyar satıcılara bir anda ne olmuştu? Asıl hayret verici olan ise meteorolojinin bilemediği hava durumunu şemsiye satanlar nereden biliyordu. Her köşe başını bir anda yağmurluk ve şemsiye satanlar doldurmuştu.

İnsanların yağmurun yağması ile birlikte sahili, sokakları boşalttığını görünce aklıma Nasreddin Hoca'nın o bilindik fıkrası geldi. Hani yağmurdan kaçan komşusuna: "Utanmıyor musun, niçin Allah'ın rahmetinden kaçyorsun?" deyince adam koşmayı bırakır evine yavaş yavaş gider. Bu arada adamın da ıslanmadık yeri kalmaz. Ertesi gün Hoca sokakta yağmura yakalanınca komşusunun: "Hoca Efendi, Hoca Efendi sen dün bana Allah'ın rahmetinden kaçılmaz." Demiştin, "Bak şimdi kendin kaçyorsun." deyince Hocanın "Be

adam! Ben Allah'ın rahmetinden kaçmıyorum. Allah'ın rahmetini çiğnememek için koşuyorum.” dediği fıkra.

Peki, şimdi biz ne yapıyorduk? Rahmetten mi kaçıyorduk yoksa Hoca gibi rahmeti çiğnememek için mi koşuyorduk? Aslında itiraf etmek gerekirse bu şehirde yaşayanlar her yağmur yağdığına iki şeyden kaçır. Biri ıslanmamak için yağmurdan, ikincisi belki de en önemlisi köstebek yuvasına dönmüş olan caddelerin suyla dolması sonucu ya yoldan arabaların sıçratması sonucu üstü başı berbat olmasın diye ya da yerinden oynayan kaldırım taşlarının sıçrattığı çamurlu sudan.

Yağmur; bir dağ başındaki çoban ya da gitmesek de görmesek de o uzakta bizim olan köyümüzdeki çiftçi Hasan amca için rahmet, berekettir. Özlemle sevdiceğini bekledikleri gibi yolunu gözledikleri yağmur hayatın anlamı ve yaşam kaynağıdır. Maalesef yağmuru bu kadar içselleştirip onun önemini kavrayamayan biz şehirde yaşayanlar için ise trafikte yoğunluğun yaşanması, yolların kilitlemesi, işe gecikme ve köstebek yuvasına dönmüş sokak ve caddelerimizden üzerimize sıçrayan çamurlu su demek. Ama şehirde yaşayanları da köyde yaşayanları da heyecanlandıran yağmur sonrası güneşin açması ile gökyüzünü renk cümbüşüne döndüren o güzelim gökkuşağının anlamı ve ona bakmanın heyecanı aynı.

Aslında kısa süreliğine yağın bu yağmura kulak versek bize bir şeyler fısıldadığını duyacağız. “Ne kadar güzel şehirler kurmuş olsanız da son teknoloji ile donatılmış araç gereciniz olsa da hepsini mahveder, sizi çaresiz bırakır ve uzun yıllar emek vererek kurduğunuz uygarlığınızda taş üstünde taş bırakmam.” fısıltısı insanoğlunun tabiat karşısındaki acizliğidir. Daha doğrusu kurduğu uygarlığa bakıp bununla şımaran insanoğlunun unuttuğu Yaradan'ın gücü karşısındaki acizliğidir. Yüce Yaradan'ın Kuranı Kerim'de buyurduğu gibi: “Her yağmur damlasını ve onun bereketini bir melek indirir. Her damla ölçülü ve tartılıdır.” İşte şehre düşen her yağmurda insanların kaçışını gördüğümde benim aciz aklıma bunlar gelince adımlarımı biraz daha yavaşlatırım ve şükrederim. Sonrasında ise ciğerlerimi bu sefer güzelim sahil havası değil de bir yandan Tolstoy'un sözü aklıma gelir, o mis gibi kokan toprak havası ile doldururum.

YAĞMUR SERİNLİĞİNDE RECEP ŞEN

gönlümü ferahlatır
göklerden inen ışık
damlarda erir karlar
müjdedir gelen artık

nisan yağmurlarını
taşır gri bulutlar
gökkuşağı göz kırpar
doğar taze umutlar

toprak yağmura kanar
ağaç arınır kirden
çiçeklerin kokusu
hissedilir her yerden

doldurur olukları
çoşup yağınca rahmet
âşığa engel olmaz
yıkılır önünde set

yağmur serinliğinde
huzur damlar içime
papatyalar çimenler
döner başka biçime

yağmur kuşu ıpslak
gurbet elde uzakta
anıları üşümüş
suya düşen yaprakta

sesini dinle suyun
haber var uzaklardan
dost sesini getirir
yosunlu koyaklardan

biliyorum yolcusun
yağmurunla ey bahar
şimdi çalsın kemanlar
hüzünlü bir hicazkâr

SEN AĞLA EY KÂİNAT İBRAHİM ŞAŞMA

Gözyaşının katresi, bir sevgi dokunuşu.
Şükürdür dudaklarda, adının okunuşu.
Sen ağla ey kâinat, bütün çocuklar gülsün.
Cümle canlar bir olup, sana doğru süzölsün.
Zülüflerin uzatmış, bekler seni şehirler.
Gözyaşınla kamçıla, köpürsün tüm nehirler.
Yağmur soylu misafir, sen ağla ey kâinat.
Vur çalınmayan cama, vefasızlara inat.
Bir damlası Muhammed, bir damlası Ali'dir.
Sevginin acıtmayan, o en yalın halidir.
Fatih'in tuğrasının, Süleyman'ın mührünün,
Muhabbet hokkasında mürekkebi Mihri'nin.

Katrenin dokunuşu, hüzzam tadında şarki.
Ağla da dolup taşsın, Ferhat'ın sevda arki.
Vakit vuslat vaktiydi, Mevla böyle hükmetti
Avucundan döktüğün rahmet ile hikmetti.
Âdem bihaber senden saklandıkça saklanır
Oysaki her bir gönül, o ruh ile aklanır
Yıkanacaksa gönül, sökülecekse kir,
Koşulsuz boyun eğmek, teslimiyet gerekir.
Çatlamış topraklara aşkla düştüğü an ki.
Bir ana evladını varıp öpüyor sanki.
Amenna toprak seni, baş köşede ağırılar.
Taşlara da düşür ki, yumuşasın bağırılar.

Sen ağla ey kâinat, ağla da dönsün devran.
Her katre bir Yunus'tur, Pir Sultan, Ahi Evran.
Bak yine şerha şerha, toprağın dudakları.
Ağla diye adanmış, âdemin adakları.
Yağmur ki bir meleğin, kanadına binişi.
Yukarıdan aşağı o minnetsiz inişi.
Sen ağla ey kâinat, bölmeden uykuları.
Zülfün tarasın toprak, sürünsün kokuları.
Kurumasın mendilin, sen ağla ey kâinat.
Kabuk bağlamış ise, yararı yeniden kanat.

Keşke insanoğlu da yağmur gibi olsaydı
Rahmeti kuşanıp ta, merhamette kalsaydı.
Elifçe dokunuşta kumda güller açardı
Katrenin karşısında kor ateşler naçardı.
Şu göklerin dilinden, konuştuğu lisandan
Bir tek toprak haberdar elbet ebr-i nisandan
Gök kubbemin ilahi, o davudi sedası.
Sen hıçkırırken olsun bu faninin vedası
Ürkek bir çocuk gibi sen ağla ey kâinat
Sürsün gözlerindeki bu ebedi saltanat.

İLHAM VE YAĞMUR NİLÜFER AKINGÜL

Bu âlemde, insandan başka kendi yaratılış gayesine vakıf olamayan hiçbir canlı yoktur. Her şey bir nizam ve intizam dairesinde tezahür eder. Bu düzeni bozan ve fesat çıkaran tek canlı, maalesef insandır. İnsanı nebatat ve hayvanattan ayıran üç özellik vardır. Bunlar kelim, gönül ve edeptir; hepsinin toplamı ise bizlere edebiyatı verir. Bunların ilki kelim; şöyle ki Allah (c.c.) kelimeler üzerinden peygamberlerine gönderdiği vahiyler ile insanları muhatap almış ve onlara kitaplar indirmiştir. Bunların sonuncusu muhakkak ki Kur'an-ı Kerim'dir. Üç özellikten ikincisi ise gönüldür. Nitekim Allah'ü Teâla bir kudsi hadisi şerifte "Ben hiç bir yere sığmadım, kulumun kalbine (gönlüne) sığımdım." buyurmaktadır. Her ne kadar sevginin merkezi kalp olarak bilinse de akıl da devreden düşmez, zira aklın devreden düşüşü demek, mükellefiyetten düşmek demektir. Gönül de kalp ile aklın arasında, kulun kabiliyeti doğrultusunda kurulmuş, zamandan ve mekândan sıyrılmış, ancak bu zaman-mekân arınması ile zamanın ve mekânın üzerine çıkmış sınırsız bir ülkedir. Geçmişteki, gelecekteki ve dünyanın başka bölgelerindeki insanlara kurulan ünsiyet ve duyulan muhabbet de ancak bir gönül mahareti ile açıklanabilir. Kaldı ki insan Allah'ı sevebilmektedir. Üç özelliğin sonuncusu ise edeptir. Şeytanı şeytan yapan özellik de Âdem'i âdem yapan özellik de budur. Şeytanın Âdem'e secde etmemesiyle Yaradan'ın emrine itaatsizliği ve kıyamete kadar sürececek olan bu isyanın adı muhakkak ki edepsizliktir. Öte yandan bu isyanın tezahürü olarak şeytanın hilesi ile Âdem'in yasaklı meyveyi yemesinden dolayı düştüğü durumdan hayâ ederek Yaradan'a niyaz ve yakarış ile tövbe etmesi de edeptir. Resulullah (s.a.v)'in de dediği gibi "Hayâ (edep) imandandır." İman ile imansızlık kavramları bu minvalle ilintilidir.

O halde denilebilir ki "kelim, gönül ve edep" toplamında ortaya çıkan edebiyat, kendi çatısı altında var olan diğer edebi eserlerin hepsini, tabiri caizse bir kubbe gibi kendi içerisinde barındırmaktadır. Haliyle de tüm edebi türler, var olma kökeninden koştukları an zayı olur. Edebiyat ile ilham arasındaki ilişkinin sırrı ise yine buradadır. Mesela ilhamı yağmura benzetebiliriz. Yağmur nasıl Allah'ın rahmeti ile -ki Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'de zaten yağmur için rahmet ifadesini kullanmıştır- dağ/bayır, dere/tepe yağıyor ama sonrasında takdir edilen yerden gerek çeşme gerek kuyu gerek dere olarak rücu edip aslında yol alıyor; aynı şekilde o rahmetin çıkış yerleri, ilhamın zemine muktedir olmuş şairler, ozanlar, edipler ya da diğer sanatlara malik sanatçılar olarak değerlendirilebilir. Çünkü her kul kendi kabili-

yeti dâhilinde var olur, yaşar ve ölür. "Allah kuluna verdiği nimetini kulunun üzerinde görmekten hoşnut olur." Hadis-i Şerifinden yola çıkılarak da "Sanat, sanat için midir; sanat, halk için midir?" gibi süregelen uzun vadeli tartışmaların önüne de son nokta konulabilir. Nasıl ki bir köyde ya da kentte çıkan sudan oranın yanında yöresinde bulunan börtü-böcek, yaprak-çiçek nasipte payidar ise sanatçının sanatından da halk, hak sahibidir. Şiirin sancısını tabii ki şairi çeker. İçinin derunundaki kuyudan çıkarılan duyguları kelimelere dökmek tabii ki bir kabiliyetin yanı sıra, bir eğitim ve bir emeğin ürünüdür. Ancak üzerinde o kuyuya girdiğine dair bir emare, bir işaret, bir delil bulunmalıdır. Mesela şairin malzemesi aşktır, aşkı dokuduğu tezgâh ise gönüldür. Bundan mütevellit, şairin gündelik hayatında kaleme ara verdiği zamanlarda bir kişinin kalbini kırması, gönlünü yıkması, sanatına muğayyirdir. Çünkü kendisine ihsan edilen marifet, etrafının münasebetiyledir ve herkese iyisiyle, kötüsüyle bu bağlamda müteşekkirdir. Aksi halde şükürü ifa edilememiş her nimet, emaneti verilenden uzaklaştırılır. Şükür ise nimeti ziyadeleştirir.

Siz eğer edebiyat ile hemhal iseniz, gönül diyarında edep ile kelamdan tutunmak suretiyle, hak emri vaki olana değin hayatı yaşarken hayatı yaşamanın yanı sıra, hayata da bir şeyler katabilmek adına yazmalısınız. Yağmur olup düşmek, rüzgâr olup esmekten elbette daha kıymetlidir.

Selam ve dua ile...

Siz eğer edebiyat ile hemhal iseniz, gönül diyarında edep ile kelamdan tutunmak suretiyle, hak emri vaki olana değin hayatı yaşarken hayatı yaşamanın yanı sıra, hayata da bir şeyler katabilmek adına yazmalısınız.

YAĞMUR MAHMUT TOPBAŞLI

Kaç mevsimdir toprağıma darılmış,
En büyük hasretim acım bu yağmur.
Bazen çisil çisil, bazen sağanak,
Dinmesin dediğim sancım bu yağmur.

Dört bir yanı kara bulut sarılmış,
Mayasından bereketle karılmış,
Mecnun gibi gidip çöle vurulmuş,
Dertlerime tek ilacım bu yağmur.

Bereketi iz bırakır gönülde,
Bülbül ıslanırken haz bulur gülde,
Gülümserken ufuk denen bir tülde,
Dışım ile iç miracım bu yağmur.

Yüreğimin gamzesini emziren,
Her damlası kaç hasreti deviren,
Düşlerimi sırlısklam kemiren,
Hem diyetim hem de bacım bu yağmur.

Ayın nabzı bir damlada atıyor,
Peşi sıra güneş doğup batıyor,
Suçum ne ki kaşlarını çatıyor
Başımdaki tahtım tacım bu yağmur.

Yer değışse asumanla yeryüzü,
Baharı ölümdür doğumdur güzü,
Gülüşüyle aydınlatır gündüzü,
Beş vakitte hep duacım bu yağmur.

YAĞMUR KUŞLARI MEHMET GÖZÜKARA

Gönlümün göğünden bulut geçerken
Tüner kirpiğime yağmur kuşları
Yanağımda iz bırakıp inerken
Siner arasına yağmur kuşları

İçteki yangınla başlar hareket
Nebat rahmet bilir, toprak bereket
Su kuşları suyu sever nihayet
Konar, kalkar göle yağmur kuşları

Yaz baharın ardı sonbahar olur
Nar içine perde perde zar olur
Hasret gözlerinde çift pınar olur
İner su içmeye yağmur kuşları

Irmak düşe kalka ummana varır
Fecrin arkasından yerler ağarır
Gülşen'de bülbüller yerini alır
Uçar daldan dala yağmur kuşları

Ummanı içinde gizlerken damla
Sahile serilir köpüklü dalga
Gözükara'm bu bir döngüdür anla
Döner ötüşerek yağmur kuşları

GÜL SUNAR KURŞUN ATSAN SELİM ERDOĞAN

Çiçek deren yeşil gözleriyle gelir buz kesmiş bir kışın buğulu nefesleri üstüne. Bahar, saydam bir düşün ilk yansımalarıdır. En açık tonundan belirir yaprak rengi yeni uyanan dal uçlarından. Kışın çekilen börtü böcek sahne almış, çiğdem çiçek şenlenmiştir. Kuşlar mistik bir hazzı yaşarlar ki seslendirirler şarkılarını kendilerinden geçerek.

İnsan eli değmiş doğadır tarlalar. Ne kadar masumdur anlatılmaz parsellenmedikçe beton yapılmak üzere. Her bina bir kerpetendir tabiatın dişlerini söken. Tarlalar demişken, patika yollar gelir akıllara, tarlaların olduğu kadar insan işi. İki tarla sınırı arasında istilacı çiçekler taze ekinler içinde yer kapma mücadelesi verir olanca kuvveti ve hırçınlığıyla. O patikalarda yürürken insan yeniden yüz yüze gelir yaşamla.

Bizden olmayan şeyler arasında kendimizi ararız. Yapay oyunlarla geçiririz en verimli olabilecek zamanlarımızı. Dört duvar arasında sanayi mahsulü satan avmlere hapsederiz ruhumuzu. Kanaatimizi besleyecek bir ağaç gölgesi kesmez, doymak bilmeyen tüketici yanlarımızı. Her gün üretici toplumdan biraz daha uzaklaşır, sermayenin hedefine daha bir yerleşiriz. Kutsal çilenin yerini hazırcılık alır. El emeği fabrikasyona yenilmiştir. İnsan olarak aradığımız, aç kalan ruhumuzu yeni eğilimlerle doyurmaktır. Edindikten sonra tüm önemini kaybedecek metanın ihtirası sarar bünyemizi. Kendimizden vazgeçeriz eşyaya odaklanmışken. Oyuncak kuşlar uçurur tüccarlar çocukları cezbetmek için. Tüklenen zamanlar kadar, giden ömürlerdir de yapay mekânlar içinde.

Popüler kültür yeni bir gezi anlayışı aşlamıştır bünyemize. Elimiz kolumuz gibi bir organımız olan cep telefonlarımız bizim için olmazsa olmaz bir kayıt cihazıdır. İçimizi çekerek hayran hayran bakacağımız bir manzara gördüğümüz vakit derhal telefonlara sarılır, o anları kaydetme telaşına düşeriz. Kaydetmekle de kalmaz paylaşmak gereği duyarız. Sonra kimlerin gördüğünü kimlerin ne şekilde yorum yaptığını inceleriz. Doğal bir anı yapaylaştırmışızdır oysa. Üzerimizdeki tüm stresi topraklayacak zamanları, tekrar bakmak belki de hiç aklımıza gelmeyecek sanal bir dosyaya klase etmiş, onu da yaşamayı bilememişizdir.

İnsanların henüz manzarasını mülkiyetine geçirme gayretlerine konu olmamış bir köşesinde yürürken Kaz Dağları'nın, nasıl da o yaşam alanının doğal bir parçası olduğumuzu anlarız. Ticaret dünyasından bakılınca anlaşılamayacak bir cömertlik vardır ağaçların arasında. Yeşil ceketini bürünmüş, bütün el değmemişliğiyle: "Bana zarar verme

sana fayda sağlayayım.” diyen uçsuz bucaksız toprak, sunar kendisini âdemoğluna.

Kırlar, dağlar ve ormanlar kadar hayatımıza güzellikleriyle giren ve bize yeniden hayat olan bir güzellik daha vardır ki o da denizlerdir. Sarışın güneşe mavi gözlerini kırparken ıslıl ıslıl parlayan uçsuz bir keyif yolu gibi önümüzde duran, güneş çekilirken kan kıvılcı bir çarşaf olup ay göklerden el verdiğinde yakamozların aşka geldiği, her anında farklı bir libasla karşımıza çıkan denizler. Durgunken canlı bir kartpostal, dalgalyken maceralı bir film olurlar. Alıp götürülen hikâyelerini dinler gibi oluruz uçuşunu izlerken martıların. Anılar canlanır, tekrar yaşarız su misali akıp giden paha biçilmez zamanları.

Rüzgâr şarkı söyler kırlarda, dağlarda, denizlerde. Yağmur ziyaret eder. Güneş babası, su anasıdır cümlesinin. Toprak sanayinin çarklarına karşı direnen doğal bir üretim merkezi ve en fedakâr çalışandır. Takdiri ilahinin tecellisidir ki en küçük atomuna kadar her zerresi içinde mucizeler saklar. İnsanoğlu tüm tüketici damarlarıyla savaş açmışken tabiat merhametiyle direnir. Bağrını dinamitlesen of demez. Gül sunar kurşun atsan.

Yağmur

Gökten derin ve hâkim gelen rüzgâr sesleri
Ona çıt çıkarmadan biat eden yeryüzü
Yağmurun bir doğumu andıran nefesleri
Karanlıkta bir şimşek, sonra gök gürültüsü

...

Kıyılarda dalgalar gibi bir hisirtıyla
Asırlık hasretlerle cama vuran damlalar
Nevbaharın muştusu ipek anlatısıyla
Ölü toprak kalbine hayat sunan damgalar

...

Kurak giden zamanın can evine serinlik
Yücelerden beklenen hareket, af, mağfaret
Bilinmeyen bir umut, sarnıçlarda derinlik
Ve akıp giden hayat, bin şükür, bin bereket

YAĞMUR G/ÖZLEYİŞLERİ MEHMET OSMANOĞLU

yağmur diye hep inledi ah çöl gibi kalbim
bir damlası düşmez mi ki hiç yok mu nasîbim

yağmur seni çeksem damarımdan öte kanmam
her katrede mâhî gibi yüzsem de yıkanmam

sensiz başıboş gezmede âvâre bulutlar
tek bir nefesinden bile canlandı umutlar

irmakları taşkınlığa sevk etmede bûsen
tâ haşre kadar sen diye ç/ağlar görebilsen

gül bülbüle bülbül güle sensiz vurulur mu
sırsıklam olup aşk ile pervâne olur mu

rahmet olarak çölleri vâhâya çevirdin
sahraya hayat sunmaya bin müjde getirdin

gölgen yere düşmezdi ki pür-nûr idi cismin
kızgın kuma billur gibi damlardı ya ismin

yıldızları söndürmeye kudretli zılâlin
işrâkta güneş pâresidir kavs-i hilâlin

iklîmine geç kalmaya bitmekte takâtım
firkat ile hasret ile geçmekte şu vaktim

çöl yangını âsân ola sadrımdaki hardan
bir muştuya sal bahçemi lütfunla bahardan

sensiz mi hayâlimdeki en özge zamanlar
hayretle bakan çehreme ahvâlimi anlar

gül hatrına hicrânına kem söz diyemem ki
lâkin bu ateş gömleği her dem giyemem ki

gökler kararırken yere nur sağnağı düşsün
bağrındaki cennetleri toprakla bölüşsün

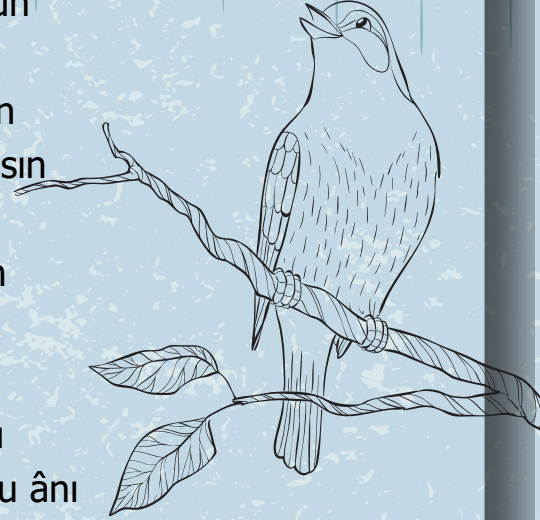
her tanesi rûyâ gibi bahçemde salınsın
mehtâb ile aşk şarkısı her yanda çalınsın

rûhum onu bir âb-ı hayat bûsesi bilsin
hu hu diye her zerresi şevkiyle eğilsin

dursun hadi âsûde bu vaktin deverânı
tâ haşre kadar göğsüme sarsam da bu ânı

mücrim yüzümün perdesi kalkıp sana sunsam
mecnunları dîvâne eden aşka tutunsam

solmakta olan bir sarı yaprak gibi kalbim
yağ rûhuma senden ona can bulmaya geldim

SUSKUNLUK TERCÜMESİ AHMET KAFKAS

yol uzun, gece hüzün
sis kaplamış nehrin üstünü
kederli ve yorgun bulutlar
yaprak sarı yahut hâki
insan alışıldık halde nisyan içinde
yalnız Allah bâki
dönüp duran kuşlar göçe mecbur
kaçtır eziliyor kaldırımlar
ruhunu çocuk, uçurtmaya sarmış
eli ipte, gökte gözü
vurulan benim her seferinde
henüz söylemedim her sözü

sürün tarlaları kalmasın ekin
biriktirdiğim onca zaman, yalnız acı bir kin
kınından çıkamayan kılıcın sahibi benim
sökülmeyen elbise, yazılmayan hikâye benim
yar başından dikilen baş aşağı benim
sert ve serin rüzgârda savrulan
savururken ateşi harlanan benim
yanmadım kaç seferdir İbrahimî ateşte
akmayan gözyaşı benim, kurumuş müjgân benim
bir soru soruyorum cevapsız her seferinde
kâğıt nerede, kalem kimin elinde
kim düşse ayaklarına dolanan benim
yerdeki taş benim, kenara atılmayan çer benim
yağmur neyi temizlerdi gerçekten
kim kaçırır yalanı gerçekten
sus hakkım bakiyede kalan kuruş
bilmem hayalim hangi nisyan pazarında
kaça verilir, ne kadar eder, kaç kuruş
haydi; milsiz, kör gözlerim; gör artık ve sus

Kapıyı sessizce tıklattı. İçeriden gelen, duymakta zorlandığı "Gir!" sesi sonrası odaya girdi. Masasında oturan ve bir şeylerle meşgul olan müdür yardımcısı, gelen kişi kim diye kafasını bile kaldırıp bakmadı. Öylece kalakaldı bir süre odanın ortasında. Zaman sonra çekingen bir eda ve kısık bir sesle: "Geç kağıdı alacaktım." dedi. Kafasını masasından kaldırmadan işiyle ilgilenmeye devam eden müdür yardımcısı bir hışımla: "Geç kağıdı yok, demedik mi? Vaktinde geleceksiniz okula, çık dışarı!" diye payladı onu.

Sessizce çıktı odadan. Aslında kafasını kaldırıp baksaydı müdür yardımcısı, sicim gibi yağan yağmur altında okula yürüyerek gelmek zorunda olan, şemsiye ve kabanı olmadığı için sırlıslık olmuş ve karşısında dal gibi titreyen çocuğu görecekti. Üstüne giydiği birbirine uyumsuz pantolon ve ceketin, birinin abisinin diğerinin de bir yakınlarının kullandıklarını ve artık üstlerine olmadıkları için onun giymek zorunda olduğunu, ayağındaki en az iki üç numara büyük ayakkabının da babasına geçici işçi olarak çalıştığı fabrikadan verildiğini bilmeyecekti belki ama yine de haline acıyacaktı belki de.

Müdür yardımcısı odasından sessizce çıktıktan sonra hızlı adımlarla sınıfının yolunu tuttu. Sınıfta derse geç kaldığı için tüm arkadaşlarının önünde fırça yiyeceğini ve ezilip büzülerek rezil olduğunu hissedeceğini bile bile adımlarını hızlandırıyor. Hem belki çok hızlı giderse öğretmenini henüz derse başlamamış olarak bulacak ve küçük bir ihtimal de olsa öğretmenin de eşref saatiyse eğer fırça yemekten kurtulacaktı. Sınıfın kapısına kadar geldi ve alelacele kapıyı çaldı. İçeriden gelen "Gir!" sesi sonrası hızlıca içeri girdi. Karşısındaki İsmail Hocasıydı. Hâlbuki ders, öğrenciler arasında sertliği ve tavizsizliğiyle tanınan Ömer Hoca'nın olmalıydı. Ders programına yanlış mı bakmıştı, yoksa ders programı mı değişmişti onun haberi olmamıştı; bunların bir önemi yoktu. Karşısında Ömer Hoca değil de babacan tavırları ve zorluklar içerisinde okuyarak öğretmen olduğu belli olan ve belki de o nedenle halden anlayın tutumuyla İsmail Hoca'sını görünce ferahladığını hissetti birden. İsmail Hoca, onu bu halde sırlıslık olmuş ve titrer halde görünce neden geç geldiğini dahi sormadan gürül gürül yanan sobanın yanında oturan bir arkadaşını kaldırarak onu hemen sobanın yanına oturttu. Yoklamayı da henüz almamıştı ve onu yok yazmayacaktı. İsmail Hoca hep böyle yapardı zaten. Öğrencilerin bir kısmının yaya olarak veya bisikletleriyle civar köylerden şehirde bulunan okula geldiklerini bildiği için ilk dersin yoklamasını on dakika geç alırdı hep. O gün de öyle yapmıştı.

Usulca yanına yaklaştı İsmail Hoca öğrencisinin. Neden geciktiğini sordu. Aslında her zamanki vaktinde çıkmıştı yola o gün de. Yola çıktığında hafiften yağmur çiseliyordu. Yanına şemsiyesini almamıştı. Zaten alsa da ne olurdu ki o şemsiyeden? Telleri kırık, ilk rüzgârda geri dönen çalı süpürgesi gibi bir şeydi. Kabanı olsa belki onu giyerdi üstüne ama o da yoktu. Yağmur hızlandıkça o da hızlanmaya çalışmıştı ama nafile... Hızlanmaya

çalışan da sadece o değildi üstelik. Yanından hızla geçen bir araba yolun kenarında biriken suları kafasından aşağı bir kova suyu boca edencesine boca etmiş ve onu sırlıklam hale getirmişti. Yağmurda ısladığı yetmiyormuş gibi bir de arabanın yaptığı üstünde neredeyse kuru yer bırakmamıştı. Ne olup bittiğine dahi bakmayan şoför basıp gitmişti. Arkasından bakakaldığı arabayı sanki tanıyacak gibiydi bir yerlerden ama şimdi bunu düşünmenin hiç de sırası değildi. Hem tanısa bile neye yarardı ki sırlıklam olmuştu bir kere. Bütün olup bitene şahit olan fırıncı, onu fırına çağırılmış ve birazcık ısınmasını söylemişti.

Fırında üstünü değiştirebileceği bir şeyler de yoktu. Hem olsa bile değiştiremezdi de zaten. Çünkü okula farklı kıyafetlerle gidenleri almıyorlardı. Kıyafetin rengine çok dikkat edilmese bile ceket, pantolon, gömlek ve kravat muhakkak olması gerekenlerdi. Fırında biraz ısınmış ama hâlâ üstü ıslaktı. Bir müddet sonra fırıncıya saati sordu. Dersinin başlamasına on dakika kaldığını fark edince hemen fırından ayrıldı ve hızlı adımlarla okulun yolunu tuttu. Geç kalacağı besbelliydi. Fırında epey zaman kaybetmişti ve okula en az yirmi dakikalık daha yolu vardı. Adımlarını daha da hızlandırdı. O adımlarını hızlandırdıkça sanki yağmur da hızlandırılıyordu. Ya da ona öyle mi geliyordu. Normal zamanda yirmi dakikada alacağı yolu, sırtındaki kitap, defter, atlas, flüt, iletken takımının bulunduğu ve eşofman takımının da tıka basa üstüne basıldığı çantasına rağmen on beş dakikada almıştı. Çantasında spor ayakkabıları yoktu, belki onlar da olsa çantası daha da ağır olabilirdi ama zaten spor ayakkabıları hiç olmamıştı ki...

Okulun kapısından girer girmez hızlı adımlarla müdür yardımcısının odasına gitmiş oradan yediği azarla hızlıca sınıfına gelmişti. Ders başlayalı henüz beş dakika olmuştu. İsmail Hoca bütün olup biteni dinledikten sonra onun sobanın başında biraz daha ısınmasına müsaade ederek dersine devam etti. İkinci ders de İsmail Hocanını. İkinci derste de ona sobanın hemen yanında oturması için müsaade etti hocası. Zaten teneffüste de hiç ayrılmamıştı sobanın başından. Hocası sayesinde mutlak bir hastalıktan kurtulmuş, titremesi kesilmiş, nispeten de olsa üzerindeki kurumuştur.

Ders sırasında yağmur kesilmiş ve güneş yüzünü göstermeye başlamıştı. Hava da öyle çok soğuk sayılmazdı. Havanın ısınmaya başlaması sebebiyle sobaya da odun atılmamış ve soba sönmeye yüz tutmuştu. Öğrenciler idare tarafından öyle tembihlenmişlerdi. Eğer hava güneşli olursa gün içerisinde sobaya odun atılmayacaktı. Böylece sınırlı olarak alınabilen yakacak kışı çıkaracaktı.

Dışarının ısındığını düşünerek ve biraz da güneşlenir, hava alırım düşüncesiyle arkadaşlarıyla beraber dışarı çıktı. Güneşin sıcaklığı üstüne vurdukça hoşuna gidiyordu. Bahçede öğrenciler o yana bu yana koşuşturuyor, bazıları da aralarında oyunlar oynuyorlardı. Bir grup sahanın her tarafı çamur içerisinde olmasına ve teneffüsün on dakika gibi kısa bir süre olmasına rağmen topun peşinde koşmaktan kendilerini alamıyorlardı. Arkadaşıyla kol kola girmiş bahçede gezinirken öğretmenlerin araçlarını park ettikleri alana doğru yürüdüler. O zamana kadar hiç dikkatli bakmadığını düşündü arabalara. Oysaki bazı arkadaşları arabaların yanlarına kadar sokulur, kaç km yaptıklarına bakar: "Oğlum, Ahmet Hoca'nın arabası 200 basıyormuş." gibi sözler ederlerdi birbirlerine. Onun hiç öyle hayalleri ve merakları olamamıştı. Araçların yanından geçerken birden arabalardan birine dikkat kesildi. Evet, bu o arabaydı. Sabah onu ıslatan ve arkasına dahi bakmadan basıp giden araba buydu. Onu tanımişti. Nasıl yani? Onu sınırlı eden ve arkasına dahi bakmadan çekip giden öğretmenlerinden biri miydi? Yanındaki arkadaşına arabayı göstererek, arabanın kimin olduğunu bilip bilmediğini sordu. Araba, sabah ona geç kâğıdı vermeyerek odasından kovan müdür yardımcısınındı.

YAĞMUR... YAĞMUR RAMİZ AYDIN

Yağmur, yağmur; dostum yağmur,
Gel yakına, gir canıma, vur camıma;
Gelip, gelip yağsan sık sık,

Tıkır tıkır!..

Tıkır tıkır!..

Hasretinden yangınıma,
Çatlayan şu yollarıma
Boşal yağmur, boşal yağmur

Şakır şakır!

Şakır şakır!..

Ne kurusun ne de yansın topraktaki mahsul, rızık;
Köylü Mehmet, Çiftçi Rıza, Döndü Bacı...

Çok bekletme yollarını,
Hakk'ın dilsiz kullarını;
Yetiminin, yoksulunun
Düşünmeli yarınını;
Yakardı garip gureba, açtı semaya dualarla kollarını,
Hakk'ın emri vaki olup,
Şimşekler semayı yırtıp
Bolca yağdın, selce yağdın;

Şükür, şükür!..

Hakk'a şükür!..

Kaç kardeşsiniz siz öyle?
Her biri kendi huyunca, hepsi de kendi boyunca
Hepsi yağıp rahmet olur;
Kimi gelir, kimi gider; giden gelir, gelen gider;

Teker teker!..

Teker teker!..

Hele var ki biri, pek bir yiğit, uzun boylu ve heybetli...
Sanırsın ki pek öfkeli...
Çıkagelir kimi zaman gündönümünde,
Düşer yarık topraklara patır patır,
Çatılara takır takır,

Patır patır!..
Takır takır!..

Yağmur, yağmur; dostum yağmur,
Kalma bizsiz, biz de sensiz kalmayalım,
Dünya denen bu diyarda rahmet üzre yaşamak var,
Yaşayarak yaşatmak var
Birlikte ve gönüllerce,
Yeter ki yağ sen de sence,

Usul usul!.. Çisil çisil!..
Takır takır!.. Patır patır!..

YAĞMUR FAİK KUMRU

insana can üfleyen aleme abıhayat
arştan ferşe inayet mucizevi sevkıyat

pörsümüş yüreğime damla damla in yağmur
mükafat kabilinden dirilt şu mürde canı
nice mevsimler geçti dibi hep tortu çamur
tez vakitte yağ yıka uyandır heyecanı

gönlüm ölü toprağı sinemde saplı diken
içim içimi yiyor gül gülistan yasaklı
nasıl canlanırım ki nefes alamaz iken
bağım bahçem kan gölü bahçevanı bıçaklı

yılların vebali çok günahım boyu geçti
hangi sular temizler musallaya varmadan
ruhum çile çekerken nefsim rahatı seçti
kalbim iyileşir mi maneviyat sarmadan

yığdım suçu önüme yaptım onca hesabı
varı yoğu boşalttım borçlu çıktım daima
boyun büktüm edeple tahsil ettim adabı
ikaz edip geçmeyin yıkar en küçük ima

imarı bilen mimar gönül ehli olmalı
sadra şifa nasihat yeni yollar açmalı
mübarek su koymalı sağlam taşı bulmalı
alın teri dökmeli kötülükten kaçmalı

yağabildiğın kadar durma yağ kutsi yağmur
toprağı çorak bağrım o derece muhtaç ki
beklemekten yoruldum yaslı gözlerim mahmur
her damla can suyuna bedenim öyle aç ki

sırılsıklam bir halde varsam yüce huzura
el pençe divan ile kapansam tam secdeye
ahvalim ikrar etse hacet kalmaz kusura
masumiyet karinem eklensin ifadeye

İYİ ŞİİRLER TOPLAMI BİR İLK KİTAP: KAYIP İLANI Bünyamin DURALI

Kayıp İlanı, M. Ali Özdoğan'ın ilk şiir kitabı. Yaklaşık yirmi yıllık bir şiir serüveninin sonunda ortaya çıkmış bir kitap doksan dört sayfalık tek bölümlü olup, otuz altı şiirden ibaret.

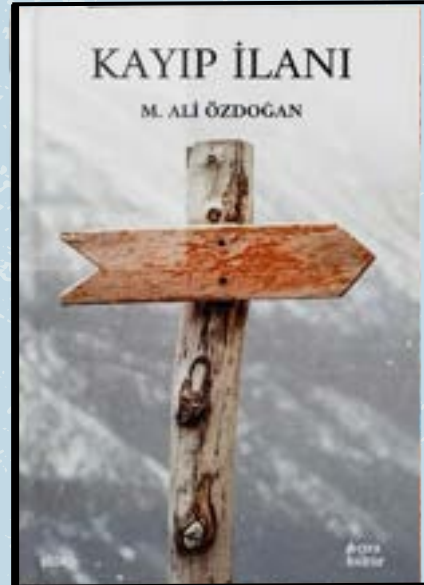
Baştan şunu söylemeliyim ki: Şiirin biçim ve içeriğine ilişkin epey kafa patlatan bir şair M. Ali Özdoğan. Ucu açık, çok yönlü çağrışımlarla genişleyen imgeler kurguluyor. Dizeyi nasıl başlatacağını, nerde sonlandıracağını iyi biliyor. Poetikadan haberdar her şeyden önce. Çarpıcılığı biraz da buradan geliyor. Poetikadan haberdar olmak demek, şiir estetiğinin ne demek olduğunu bilmeyi getiriyor beraberinde. M. Ali Özdoğan bunu bihakkın başarıyor. Aşağıya aldığım dizeleri kaç kez okudumsa o kadar okuyacağım geldi. Gerçi "bir"ler biraz fazla kaçmış ama olsun. Şiirin akıcılığında bir zedelenme yok:

"yüzümün karanlığından sızan kan
çalkantılı bir denizi dolduruyor
sen yolcusu olmayan gemi
kandırmak imkansız acıkan bir denizi
karanlıktan korkan bir kadınla
kanatlanmak kolay değil bir savaştan"
(Gemisi Olmayan Yolcu şiirinden, s. 16)

Aşağıdaki dizeleri sevdimse de şiirin adının lâtince olması hoş değil. Fesleğen gibi güzel bir çiçeğimiz/ sözcüğümüz varken, neden Ocimum Basilicum diyelim ki? Böyle deyiş, azıcık özentî kokuyor sanki. Buna karşın şiirin etkileyiciliğine diyecek yok:

"ezberlenecek bir şiirdi babamın elleri
ah ne güzel unuttuk hatırlamayı
herkes kendi yoluna düşecek ölünce"
(Ocimum Basilicum şiirinden, s. 20)

M. Ali Özdoğan, sevgilisine veda eden birisini seslen(dir)irken, duyarlığının en derin yansımalarını dizeleştiriyor. Ağlaklığa düşmüyor hiç. Bayağılaştırılmış romantizme yelken açmıyor. Şairânelikte değil, şairlikte konaklıyor:

M. Ali ÖZDOĞAN, Kayıp İlanı, Çıra Yayınları

“bir imla yanlışı gibi durma orada
kurumuş bir göl yutacak görüntümüzü
açma gözlerini sevgilim
tropik bir anlamı var bakışlarının
bizi eritecek ve gölleri yeniden diriltecek
bir buz dağının unutulduğu haritada
(...)”

alnımda oluşan çizgilerden
bir sınır çektim nehre
nehir ki dağların içini döktüğü
derin bir uğultudur
gece böceklerinin konduğu noktalarda
şairlerden başka kimsenin anlamadığı”
(Kar Üstüne Yazılan Şiir şiirinden, s. 23-24)

Büyük günahlar işlediğini itiraf edecek kadar dürüst bir şair o. Büyük şeyler tasarlayacak kadar da inançlı biri. Günümüzde birçok kişinin yaptığına tersine, inancını işportaya çıkarmıyor. Sâdelikle, yalın bir dille estetize ediyor:

“büyük günahlar işledim
büyük şeyler tasarladım
insan nedir ki topraktan başka
dudaklarıma yapışıp kalıyor zaman
sesim kısılıyor kimse duymuyor işte”
(Dua şiirinden, s. 28)

Devlet ve akademya eleştirisini içeren şu üç dize, okuru dikeyine ve yatayına düşüncelere çağırıyor adetâ. Şiirin haysiyetinden ödün vermeden. Yalnız, şiirin başlığı Türkçe olsaymış keşke, diyemeden de edemedim:

“devlet denilen istikrar ve koca göbekli profesörler
ne tövbe istiğfar ediyor ne de dua bekliyorlar
bir tren kadar bekliyorlar mesai saatini”
(Can't Reach This Page şiirinden, s. 31)

Şairimiz; suya sabuna dokunmayan, himbıl, pısırik şairlerden değil. Halkın yaşadığı sıkıntılara, halkın yoksulluğuna eğilmeyi kaçınılmaz bir görev biliyor. Eleştiri oklarını onu o duruma düşüren egemenlere simgesel bir anlatımla yöneltebiliyor.

“ıssızdı yoksulluğu halkın
beslendikçe heykellerin bıyığı
asık suratlı adamların

kısa boylu nutuklarından
uzadı cümleler”
(İssız Kelimeler şiirinden, s. 43)

“ne zaman doğulu cümlelerin içinde / bulduysam kendimi” diyerek, içinde bulunduğu, kuşatıldığı kültürün kaynaklarına sâhip çıktığını da belgeliyor. Doğululuğun felsefî olarak temelde barışçılığı içerdiğini de vurguluyor. Gayet tartımlı dizelerle:

“ne zaman doğulu cümlelerin içinde
bulduysam kendimi
bir güvercin taklasına bölüştürmüşüm çocukluğumu
gelir de güvercinler konar çünkü
doğudaki bütün cümlelerin üzerine”
(Güvercin şiirinden, s. 52)

Susmak sözcüğü bir şiire bu kadar mı yakışır? Ve gene susmak sözcüğü târihsel bağlamıyla bu kadar mı somutlaştırılır, ete-kemiğe büründürülür? Bütün duygularım ayaklandı okudukça. Şu da var: Şairimiz, şiir ortamımızı kanserli hücreler gibi kuşatan biçimperest oyunlara başvurmuyor hiç. Gündelik konuşma dilini çarpıtmaksızın, beceriyle şiirleştiriyor:

“susalım çöller kadar
ibrance bir uçurumdur çünkü konuşmak
susalım her şey buraya kadar
buradan başlıyor çünkü
bir nehir akmaya”
(B Planı şiirinden, s. 58)

Seni Sevmemle Trenler Arasında Bir Alaka Yok başlıklı şiiri bütünüyle alıntılarım isterdim aslında ama yazı fazla uzamasın diye son beş dizeyi almakla yetindim. Militanca bir şiir bu. Bir haykırış. Slogancılığa sivrulmadan ama. Diyeceğini, şiirin yazılı olmayan anayasasına bağlı kalarak diyebilen. Şiirin rotasını doğru tutturarak:

“seninle aramızdaki kara sınırı misaki milli meselesi mesela
ortadan kalkardı ölüm ısırırsa kardan adamların karşısında
hüzün bir orman olsaydı yakar geçerdim
dumanına şiirler yazardım bir tarafı yaz bir tarafı kış dağlar
bütün barikatları yıkar geçerdim sınırı en eski şehre varırdım”
(Seni Sevmemle Trenler Arasında Bir Alaka Yok şiirinden, s. 94)

M. Ali Özdoğan’dan daha birçok derli toplu, yerli yerinde şiirler var bu kitapta. İlk kitap olmanın acemiliklerini çoğunca taşımayan ürünler.

Ne var ki içime sinmeyen şiirleri de oldu şairimizin. Yolunda gitmeyen bir şeyler var bu şiirlerde. Bir türlü durulmayan bulanık sular gibi. Dizeler birbirini çekmiyor, itiyor. İmgesel düzey epey zayıflamış. Düzyazımsı bir hava egemen bunlarda. Düzayak söyleyişler daha baskın. Şüphesiz bunlar benim öznel görüşlerim. Bir başka okur onlardan benimkinin aksine tatlar devşirebilir pekâlâ. Üç örnek getiriyorum:

“ellerini bağlamış
nasıl da poz vermiş
sakallarından ve bakışlarından
yağmur gibi boşanıyor
inci inci dizeler
şiir niyetine”
(Sakallı Adamlar şiirinden, s. 45)

“geri çekiliyorum
tişörtümüzdeki domates lekesine
geri çekiliyorum işgal edilmemiş ülkeye/
sığışalım hafızaya”
(Domates Lekesi şiirinden, s. 67)

“sorunca çıkmaza giriyor
bütün sokaklar bende
milattan öncesine uzanan
heykellerin bıyığını”
(Soru şiirinden, s. 88)

Yazıyı bağlarken, M, Ali Özdoğan’dan daha nice güzel, nice yetkin şiirler okumayı bekleyeceğimi söylemeliyim. Yolu açık, okuru nitelikli olsun.

(*): Kayıp İlanı, Çıra Basın Yayın Ltd. Şti, 1. Baskı, Eylül 2024

RECEP ŞEN'İN "ŞİİR DÜŞTÜ TOPRAĞA" İSİMLİ ŞİİR KİTABI ÜZERİNE & AHMET SEZGİN

Çok kıymetli Şair-Yazar Recep Şen Hocamın şahsıma imzalayıp, hediye etme inceliğinde bulunduğu "Şiir Düştü Toprağa" isimli güzel şiir kitabını alıp okumanın mutluluğunu yaşadım. Çok teşekkür ederim.

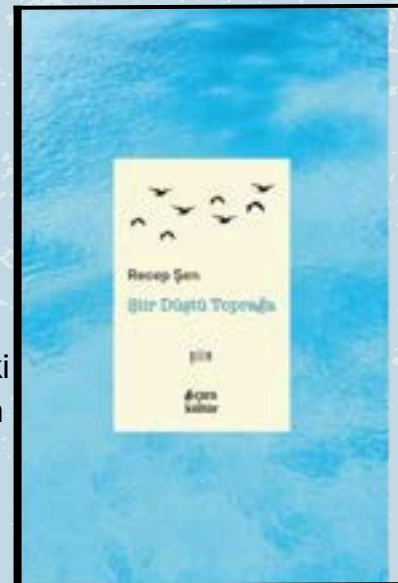
Çok kıymetli Şair-Yazar Şakir Kurtulmuş'un editörlüğünde Çıra Kültür Yayıncılık'tan 2023 yılında çıkan "Şiir Düştü Toprağa" isimli kitap, Recep Şen'in ikinci şiir kitabı. 112 sayfalık kitapta çoğu hece ölçüsüyle (duraklara da dikkat edilerek) ve dörtlük nazım birimiyle yazılmış birbirinden güzel, akıcı, lirik, duru, içten, özgün 77 şiir var.

Divan şiirinden de modern Türk şiirinden de beslenen Recep Şen, şiirlerinde daha çok halk şiirinin geleneksel ölçüsüyle nazım birimine yaslanırsa da başarıyla kullandığı teşbih, istiare, teşhis, telmih, tenasüp gibi edebi sanatlarla, imgelerle, anlamın önüne geçmeyen kafiye ve rediflerle, zengin ve renkli Türkçesiyle özgün, ahenkli, canlı, samimi ve güzel şiirlere imza atmayı başarmış güçlü bir şairdir. Son zamanlarda yüreğime en çok dokunan bu şiirleri okumaktan büyük bir edebi zevk aldım. Şair, şiirlerinde noktalama işaretlerini kullansaydı daha isabetli olurdu.

"Şiir Düştü Toprağa" kitabında hakiki aşk, ayrılık, hüznün, aile, tarih, dil, vatan, geçmişe ve çocukluğa duyulan özlem, erdem, fanilik, yozlaşma, kaybolan değerler gibi temaları incelikle işleyen Recep Şen'in "Tuna'nın Türküsü", "Göç Vaktidir Şimdi", "Siyah Önlük Beyaz Kopça", "Serçenin Feryadı", "Şen Şakrak Çocuklardık", "Gülün Alı Âşığın Hâli", "Terli Kelimeler", "Eski Defterler", "Kalem Erir Kelam Erir" isimli şiirlerini hem içerik hem de üslup bakımından çok beğendim. Ayrıca "Çay", "Gül Nine", "Ucu Yanık Mektup", "Dalında Dinlenirdi Kuşlar", "Eski Divan", "Bir Başka Dert", "Yağmurlar da Yorulur", "Hüznümün Bestesidir", "Gülümse Dünyanıza", "Dedemin Serkisof Cep Saati", "Yolcunun Not Defterinden", "Güller de Yanar Ağlar" isimli şiirler de dikkat çekici ve güzeldi.

Şimdi sizleri Recep Şen'in "Şiir Düştü Toprağa" isimli şiir kitabındaki bazı şiirlerinden seçtiğim çok özgün, içten, akıcı ve güzel mısralarla baş başa bırakıyorum:

"arzumuz yârenliktir çay ki bahane bize
muhabbetle gelirmiş sultanlar dahi dize
haydi bardaklar doldu gel muhabbete katıl

Recep Şen, Şiir Düştü Toprağa, Çıra Yayınları

muhabbetsiz yürekler taş gibi kalır âtil"
(Çay)

"gönül terasından dünyaya baktım
yoruldu da kalbim kenara düştü
aşk meyhanesinde eski plaktım
feryadım çarşıya pazara düştü"
(Bir Başka Dert)

"boynu bükük mısralar öksüz gezer kentlerde
kuşlar takatsiz uçar insanlarsa bozulur
yığınların iştahı artarken marketlerde
hükmü geçmez betona yağmurlar da yorulur"
(Yağmurlar da Yorulur)

"elinde kalburuyla suyu elerken meczup
ikinci yağmurudur şimdi usulca yağan
ve toprağın bağrında taze çiçekler gibi
bir erenin aydınlık hayalidir boy veren"
(Göç Vaktidir Şimdi)

"içimin dirliğıydi kucağında bulduğum
zırhımdı yüreğindeki merhamet esirgeyiş
bir masal kuşuydun sen büyüsüne daldığım
kalp atışında gizli Anka gibi titreyiş"
(Siyah Önlük Beyaz Kopça)

"özenle büyütmiş beni annem sevgi beşiğinde
bekle demiş öğüt vermiş sevenlerin eşiğinde"
(Zülf-i Yâr)

"ayaklarımızın yorgunluğunu alırdı
billur akan mütevazı dere
zikrini duyardık suyla arınmış taşların
cennetten bir köşeydi köyümüz
ve biz bu cennetin
melek yüzlü çocuklarıydık"
(Şen Şakrak Çocuklardık)

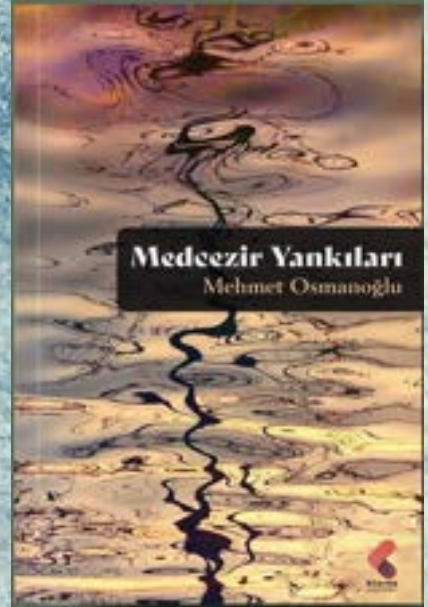
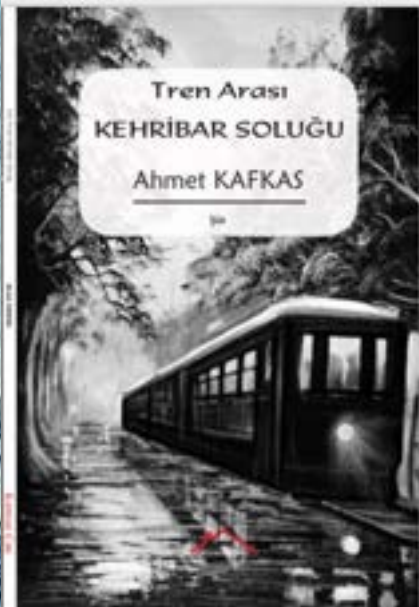
"nerde öğretmenimin güller açan eliyle
mevsimler şeridinde gösterdiği ilkbahar
bunca yıldır bekledim Yedi Uyurlar ile

taptaze baharlara uyanmak için tekrar"
(Terli Kelimeler)

"elimde kalemler yazdım tükendi
gözümde yaş aktı toprak yıkandı
nefesim kesildi gamla tıkanı
gönle söz geçmiyor geçmiyor gülüm"
(Eski Defterler)

"dost dosta kavuşunca bayram olur ârife
muhabbetin tadını gerek var mı tarife
aşklar defterinden açılınca sahife
beyitler sıralanır sıcak çayda dem erir"
(Kalem Erir Kelam Erir)

Samsun/Bafra'da idealist bir eğitimci olarak solmayan güller yetiştiren, şiir ve denemeleri ile günümüz edebiyatına hizmet eden, e-dergi şeklinde çıkan Gergef Edebiyat Dergisi'nin genel yayın yönetmenliğini de başarıyla sürdüren Eğitimci-Şair-Yazar Recep Şen Hocamı bu özgün ve güzel şiir kitabından dolayı yürekten tebrik ediyorum. Yüreğine ve kalemine sağlık... Rabbim nice güzel eserler ve hizmetler vermeyi nasip eylesin. Kendi gönül toprağına düşen sanat cemreleriyle yüreklerimize nice şiirler ekeceğinden şüphem yoktur. Selam, dua ve muhabbetlerimle...

Tüm kitap satış noktalarında!

KEK (Öykü) YAĞMUR DİDE YILMAZ

Kek yapmayı bilirsiniz. Rahatlatıcıdır. Sonunda harika bir şey yapacağınızı bilmenin özgüveni ile karıştırırsınız yumurtayla şekeri. İstediklerinizi ekleyebilirsiniz. Tarçın, portakal, üzüm...

Her zamankinden daha da sıkıcıydı bu günü. Yine aynı saatte aynı işine gitmek için aynı saatte kalkıp aynı şeyleri giydi. Yine aynı rutin, elini yüzünü yıkadı, dişlerini fırçaladı. Hemen bir ekmek koparıp arasına peynir koyup onu kemirdi. Paltosunu alıp aceleyle çıktı. Yine. Aynı arabaya bindi. Aynı yollardan geçti. Aynı insanlarla samimiyetten yoksun selamlaşmalarını gerçekleştirdiler. Ofisine girdi. Paslanmış sandalyesine oturdu. Yirmi küsur senedir bu işi yapıyordu. Şirkette tanımadığı yoktu. Patronuyla bile bir ahbaplık kurmuştu. Kaç yıldır almak için kendisini paraladığı zammını hâlâ alamamıştı.

Her gün sokakta görüp geçtiğiniz herhangi bir adamdan farksızdı. Yaşıtlarına göre uzun, akları bıyıkları ve sakallarına gayet yayılmış, alnında hayat çizgileri gün geçtikçe çoğalan, sıradan bir adamdı. Her gün giydiği uzunca paltosu ve ceketini insanlara onun çok önemli bir kişilik olduğunu düşündürürdü. Dışarıdan huysuz ve aksi görünse de çok tatlı bir adamdı. Ama bunu sadece onun huysuz tarafına dayanabilecek kadar süre tanımaya çalışanlar bilebilirdi. Bu kişiler de yalnızca akrabaları ve birkaç yakın dostuydu.

Kapısı çalındı. Patronu girdi. Ondan oldukça genç ve dinç bir adamdı. Her gün odasına gelir, bir şeyler zırvalayıp giderdi. Bugün de ne kadar yorgun olduğunu söyleyip izin alması gerektiğini söyledi ve kapıyı çarparak çıktı.

İşi her zamanki saatinde bitti. Arabasına binip trafiğe karıştı. Giden arabaları camından izlerken durdu. Trafik de durdu tabii. Herkes ona hakaretler ediyor, küfürler yağırdırıyordu. Ama umurunda değildi. İçinde çok garip bir dürtü hissediyordu. Tekrar gaza bastı. Gördüğü ilk markette durdu. Kabartma tozu, yumurta, damla çikolata gibi malzemeler aldı. Hemen arabasına binip hızlıca eve gitti. Koşa koşa eve girip paltosunu ceketini çıkardı. Karısı sesi duyunca yanına geldi. Poşetleri görünce nedir bunlar dercesine baktı kocasına. "Kek yapacağım." dedi "Beni rahatsız etme!". Karısı sinirliydi. "Daha yeni temizledim mutfağı, iş çıkartma başıma!" diye söylendi. Kocasını mutfağa girdi kapıyı da kilitledi. Karısı ne yaparsan yap ama topla orayı diye bağırırdı.

Bir kâse aldı eline kıpkırmızı. Sonra bir çırpma teli. Yumurtaları kırdı, şekeri ekledi. Ununu, kabartma tozunu, vanilinini, her şeyini koydu. Bunların hepsini çok özenle ve yavaş yavaş yapıyordu. Sıra damla çikolataya gelince duraksadı. Paketi açıp içinden yalnızca bir çikolata alıp içine attı ve karıştırdı. Kalıbını yağladı. Karışımı kaba döktü ve fırına attı. Küçük bir çocuk gibi çömelip fırını izlemeye başladı. Kek pişene kadar orada oturdu ve ke-

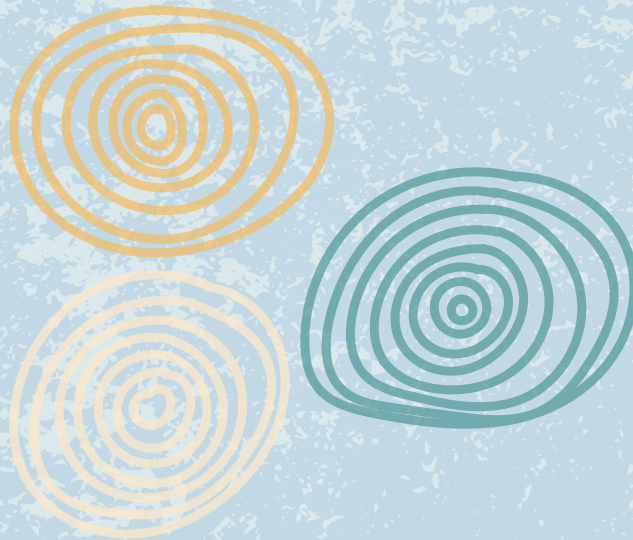
ki izledi. Karışımını, dışının renginin değişimini pür dikkatle inceledi. Bir ara karısı kapıyı çaldı. Bitmedi mi işin diye sordu. Daha var diyerek başından savdı karısını. Karsının da çok umurunda değildi ya zaten. Televizyonu açmış fasulye ayıklıyordu.

Keki fırından çıkartmadan önce bir kürdan batırdı içine. Piştiğini görünce bir bez aldı eline yavaşça çıkardı fırından. Kalıbı ters çevirip üzerine biraz vurdu. Kek içinden çıktığında kokusu muazzamdı. Ortalığı toparlamaya başladı. Yumurta kabuklarını çöpe attı. Kabartma tozu paketlerini, süt kutusunu çöpe attı. Mutfak tezgâhının üstündeki sarı bezle de güzelce temizledi. Kabını ve çırpma telini yıkadı, kaldırdı. Bir tabak, bir bıçak ve bir çatal aldı eline. Bıçağı kavrayıp kabın belirlediği çizgilerden usulca ve dikkatlice geçti. Gözü o damla çikolatayı aradı fakat bulamadı.

Saat yönünde altıya doğru sayıp gelen dilimi kesti. Nazikçe tabağına koydu ve çatalını batırıp yemeye başladı. Her bir çatalda gözü o çikolatayı arıyordu. Damla çikolata içinde değildi. Başka bir dilim daha denedi, yine bulamadı. Bir dilim daha... Bir dilim daha... Bir dilim daha...

Her seferinde yeni bir umutla ve heyecanla yiyordu dilimleri. Bir süre sonra şiştiği için dilimleri parçalayarak çikolatayı bulmaya çalıştı. Ama çikolata hiçbirinde değildi. En son bir dilim kalana kadar hepsini ya yedi ya parçaladı.

Karısının sabrı taşmıştı artık. Kapıyı çaldı "Bitemedi bu işin!" diye söyledi. Ses seda yoktu. Karısı kapıyı yumruklamaya bağırmağa başladı. Kocasından hiçbir ses yok. Karısı ayaklarında bir ıslaklık hissetti. Yere bakınca en tizinden bir çığlık attı.

AH BU YAĞMUR! SATILMIŞ ŞEN

Şimşek şimşek ötelerde bilendir,
Gün gelir böğrüne batar bu yağmur.
Yokuşlarda köpüklenir bulanır,
Uzak denizleri tutar bu yağmur.

Her damlası bir derdine bin ekler,
Ekin eksen zayi olur emekler.
Ne nebat yolunu hasretle bekler,
Ne çölün gözünde tüter bu yağmur.

Seline karıştı gedası, şahı;
Dil tabir eder mi aldığı ahı.
Asırlar geçse de doymaz iştahı,
Önüne düşeni yutar bu yağmur.

İster doksan yaşa, ister yüz yaşa;
Tedbir, kader ile çıkar mı başa.
Çatıda-duvarda bu tahkim boşa,
Haneni toprağa katar bu yağmur.

Türlü türlü engel koyup yoluna,
Kimi mağlup etmedi ki alına.
Güvenme Eyübüm dünya malına,
Mezata düşürür satar bu yağmur.

YAĞMUR DUASI NURULLAH ÖZDEMİR

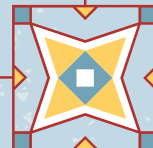
Katlar hararetimi senelere dargınım
Çorak kundak sargılı gülşenim var gülüm var
Gobi'de ki savrulan kumlar kadar yorgunum
Buğu buğu yükselen her serapta külüm var

Yağmurlar mı gecikti yoksa ben mi geç kaldım
Kurudu cenap çevre bir damlaya aç kaldım
Yandı körpe umudum piştim piştim hiç kaldım
Ne tabuta girecek ne kaçacak hâlîm var

Hırkam kapkara mevsim elimde kara çalı
Ateş dolu göllerde yuydum yeşili alı
Yürek yırtık can yırtık öbek öbek yamalı
Ne durup dinlenecek ne gidecek yolum var

Gem bırakmış yıldırım dövedursun ruhumu
Ağlar da gözyaşım ile sularım son tohumu
Boy alır gölgesinde soğuturum âhımı
Göklere çivilenmiş iki masum elim var

Yağmazsan baharistan ahir güz olur yağmur
Çiçeklerin muradı yarıda kalır yağmur
İlikleri kurur da Narmânî ölür yağmur
Nem kaldı ki yaşayan tek haykıran dilim var

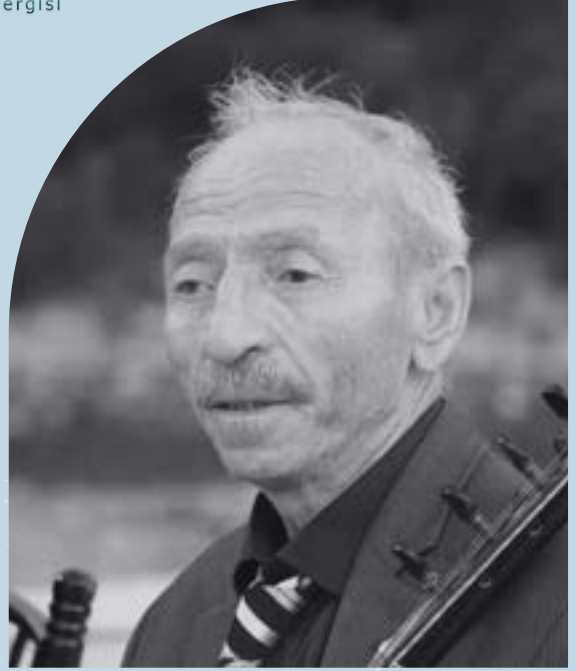

ÂŞIK KAZANOĞLU, HAYATI, ESERLERİ VE SOHBET : "NERDESİN?" & HALÛK TANRIVERDİ - ÂLİMÎ

"Gurbet yastığına koydum başımı,
Hasretinle pişiyorum nerdesin?
İçimin alevi sardı dışımı,
Közlendikçe üşüyorum nerdesin?"

Âşık Kazanoğlu

Âşık Kazanoğlu, Hayatı, Eserleri

Asıl adı Selahattin Kazan olan Âşık Kazanoğlu'nun, hayat hikâyesine dair, Metin Özarслан ile 1998 yılında yaptığı görüşmesinde ve Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, "Kazanoğlu, Selahattin Kazan" maddesinde yayımlanan makaleye göz atacak olursak şu bilgiler yer almaktadır: Erzurum'un İspir ilçesinden ayrılıp ilçe hâline getirilen Pazaryolu'nun Süleymanbağı Köyünde 26.11.1955 tarihinde doğmuştur. İlkokulu köyünde okur, sonradan açık lise programından mezun olur. Âşıklığın dışında çeşitli işlerde çalışır. Fakir bir aileye mensup olan Âşık Kazanoğlu, yöredeki hayat tarzının tipik yansıması olarak küçük yaşlarda gurbete çıkar. Aynı dönemlerde âşıklığa ilgi duyar ve bu ilginin sevkiyle, yörede anlatılan halk hikâyelerini öğrenmeye başlar. Âşık Kazanoğlu bu dönemlerde köylerine gelen Bayburtlu Hicranî'den etkilenir, bu etkiyle âşıklığa giderek artan ilgisiyle saz çalmayı öğrenir. Geleneğin icaplarına göre bir ustanın yanında yetişmek yerine herhangi bir gelenek temsilcisi bir ustaya bağlanmamış, kendi kendini yetiştirmiştir. Önceleri usta malı türküler söyleyen Âşık Kazanoğlu yöredeki fasıllara iştirak eder ve burada kendi şiirlerini de söyleyerek isim yapmaya başlar. Söze hâkimiyet ve ustalığıyla kısa sürede ülke genelinde bir tanınırlığa kavuşur. Kazanoğlu, yöre âşıkları içinde en çok Âşık Yaşar Reyhanî'nin etkisinde kalmıştır. Hâlihazırda Antalya'da ikâmet eden âşık, yurtiçinde birçok yarışma ve şölene katılmış ve bu etkinliklerde çeşitli ödüller almıştır (Kazan 1998). Âşık Kazanoğlu soy ismini mahlas olarak kullanmakta olup; radyo ve televizyon programlarına sıkça katılmakta, yurt içi şenlik festival ve çeşitli kutlama faaliyetlerinde sanatını icra etmeye devam etmektedir (Özarслан 2001: 406).

Kazanoğlu, koşma ağırlıklı olmak üzere semai, divan ve destan tür ve biçimlerinde şiirler söyleyen bir gelenek temsilcisidir. Sanatında farklı konuları dile getiren Kazanoğlu öğütleme, güzelleme, methiye, taşlama özellikli şiirler söylemektedir. Kazanoğlu bu şiirle-

rinde Atatürk, aşk, sevgi, gurbet, memleket, sevgili, kadın, eş, sitem, hayattan şikâyet ve âşıklık sebebi gibi temaları işler. Kazanoğlu'nun şiirlerinde sosyal mevzulardan dinî ve güncel konulara da yer verilmektedir (Çiğlık 2004; 2015). Hakkında bir yüksek lisans çalışması (Çiğlık, 2004) yapılmıştır. Bu çalışma kitap olarak yayımlanmıştır (Çiğlık, 2015). Âşık Kazanoğlu'nun "Oğul" adında bir kaseti, "Geceler" ismiyle yayımladığı bir albümü bulunmaktadır. Sosyal medyayı aktif bir biçimde kullanan âşığın eserleri ve icrasına dair birçok kayıt ve haber bulunmaktadır (Kazan 1998). Bu kayıtlardan bazıları: "Ben bu yurdun toprağıym taşıyım; Benim Babam; Mahkûm etti elli yıla gözlerin; Geceler; Kalırım isyanda ben; Âhımızda reddedilmez sihir var; Gurbete alışamadım; Geçmiş zaman olur ki; Seni hatırlatan iz güzel olsun." şeklindedir.

Küçük yaşta gurbete atılıp yazmaya ve bağlama çalmaya yönelen ve bugün Âşıklık sanatında usta bir şair olarak yer alan Âşık Kazanoğlu'na sağlık ve afiyet dileklerimizle birlikte sanat hayatında başarılar dilerim.

Kaynakça:

-Kazan, S. (1998). "Kazanoğlu - Selahattin Kazan", Erzurum Pazaryolu, [18.05.1998 tarihinde Ankara'da yapılan görüşme. Madde Yazarı Prof. Dr. Metin Özarıslan [Görüşmenin kaydı Metin Özarıslan arşivindedir]. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, "Kazanoğlu - Selahattin Kazan" Yayın Tarihi: 03.01.2019, Güncelleme Tarihi: 08.12.2020, Ahmet Yesevi Üniversitesi

<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kazanoglu-selahattin-kazanoglu> (Erişim Tarihi: 23.07.2024)

-Özarıslan, M. (2001). Erzurum Âşıklık Geleneği. Akçağ Yayınları, Ankara

- Çiğlık, H. (2004). Âşık Selahattin Kazanoğlu'nun Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinin Tahlili, Yüksek Lisans Tezi: Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, (Danışman: Yard. Doç. Dr. Hüseyin Özcan), 2004, İstanbul

-Çiğlık, H. (2015). Âşık Selahaddin Kazanoğlu Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinin Tahlili, Akademi, Titiz Yayınları, İstanbul

Âşık Kazanoğlu İle Sohbet: "Nerdesin"

Günümüz Âşık Edebiyatının sözü ve sanatıyla önemli yer tutan Usta Âşıklarımızdan Âşık Selahattin Kazanoğlu'nun (Erzurum, Pazaryolu, Süleymanbağı, 26.11.1955) 2014 yılında kayıt altına alıp yazıp söylediği "Nerdesin" adlı şiiri üzerine yaptığımız sohbete buyurun:

Nerdesin? (Kazanoğlu)

Kazanoğlu

Gurbet yastığına koydum başımı,
Hasretinle pişiyorum nerdesin?
İçimin alevi sardı dışımı,
Közlendikçe üşüyorum nerdesin?

Nerdesin de bahtı karam nerdesin?
Nerdesin de yürek yaram nerdesin?

Âlimî

Sensizliğin bırakmıyor peşimi,
Hasretinle coşuyorum nerdesin?
Silemedim gözümdeki yaşımı
Dere tepe aşıyorum nerdesin?

Nerdesin de bahtı karam nerdesin?
Nerdesin de derde çarem nerdesin?

Kazanoğlu

Bir görsen bendeki perişan hali
Bütün âşıkların bahtı çileli,
Çöllere düşürdün mecnun misali,
Yanlış yöne koşuyorum nerdesin?

Nerdesin de yürek sızım nerdesin?
Sensiz gülmez oldu yüzüm nerdesin?

Âlimî

Bilseydin bendeki hüznü, melâli
Sararıp soldurdun gönlümü, gülü,
Geride bıraktın, hazan; hasılı,
Ahvalime şaşıyorum nerdesin

Nerdesin de yürek sızım nerdesin?
Nerdesin de alın yazım nerdesin?

Kazanoğlu

Eğer inanmazsan yar iđerimden,
Her nefeste ah ęekerim derinden,
Ne olursun yetiř tut ellerimden,
Kalkıyorken dūřuyorum neredesin?

Neredesin de yūrek yaram neredesin?
Sensiz gūlmek oldu haram neredesin?

Âlimî

Her anım seninle benim Cananım
Gūzel yūzlū, sūrme gōzlū Ceylanım,
Mahzun bakışına kurban bu Canım,
Issız ęōlde susuyorum neredesin

Neredesin de gōnūl sedam neredesin?
Neredesin de bād-ı sabâ m neredesin?

Kazanoğlu

Sōyle Kazanođlu, yar nasıl gūle,
Sevda bađı yasaklanmaz būlbūle,
Belkide birazdan verilir selâ,
Son demimi yařıyorum neredesin?

Neredesin de yūrek sızım neredesin?
Neredesin de kara yazım neredesin?

Âlimî

Kurudu dallarım dōndūm gazele,
Hasret doldu eremedim visâle,
Âlimî sōze ara ver, fâsıla,
Kanatlandım gōçuyorum neredesin?

Neredesin de yūrek yaram neredesin?
Neredesin de baştan karam neredesin?

Kazanoğlu - Selahattin Kazan - 03.07.2014 (Kayıt)

Âlimî - Halūk Tanrıverdi - 11.08.2024

KAZANOĞLU KELİMELER

bâd-ı sabâ: seher yeli, seher vakti esen rüzgâr

melâl: : hüzün, üzüntü

hazan: sevgiliye duyulan özlem ve hasret

hâsılı: kısaca söylemek gerekirse, sözün kısası, kısacası

ahval: haller, durumlar

canan: sevgili

ceylan: güzel gözlü, zarif

seda: ses

zarâ: zarâfet ile ilgili , incelik, zariflik, nezâket, uysal, güzel

visal: özlenen sevgiliye kavuşmak, hasret gidermek

gazel: sonbaharda kuruyup dökülen ağaç yaprağı

fâsıla: Cümlelerin sonundaki kelime, ara, aralık

Şirin Kaynağı: Âşık Kazanoğlu, "Nerdesin"

https://www.facebook.com/100005587843998/videos/247159002147026?locale=tr_TR

(Erişim Tarihi: 10.08.2024)

SIRDAŞIM Hüseyin AYDIN

Yıllar sonra soğuk bir kış akşamı karşılaştık.
Biraz öfkeliydi sanki içi dışı kabarık,
Köpük köpük taşıyordu, bembeyaz duyguları
Ne kadar duruymuş aslında, bana anlattıkları

Dinlerken bazen yalnız hissettim kendimi
Bir taşın üstünde rüzgâr, yaralıyorken beni
Dalgalarının sesinde daldım, derinlerdeyim
Denizin dertlerini döktüğü yerdeyim.

Yine iyi geldi bana, eşsiz maviliğin
Boynunda parıldaayan yakamoz ziynetin
Çok özlemişim kokunu, tadını serinliğin
Her şeyi paylaştık sırdaşım, ne güzel derinliğin

Yine buraya bir gün geleceğim
Sana bambaşka duygular diyeceğim
Yüzümde çizgiler olacak, saçımda aklar
Sen hep aynı, ben değişeceğim

SENİN Musa SERİN

Efil efil esen seher yelleri
Saçlarını okşuyor mu yâr senin
Tebessümün andırıyor gülleri
Yanağında elmaların var senin

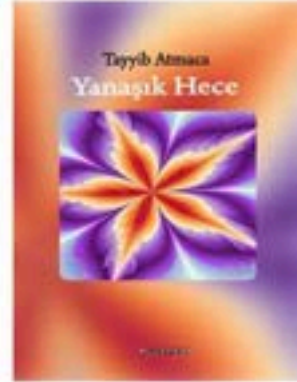
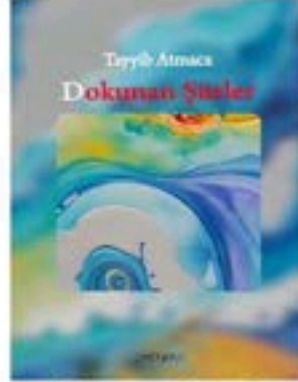
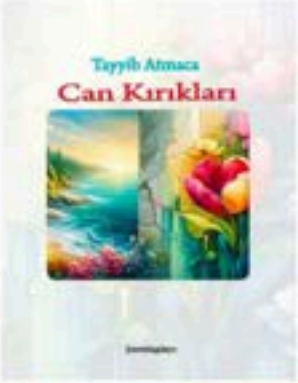
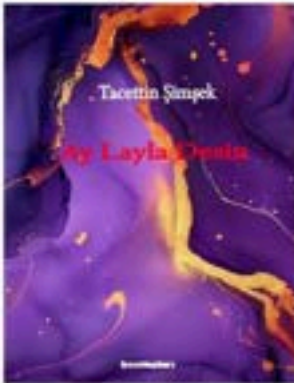
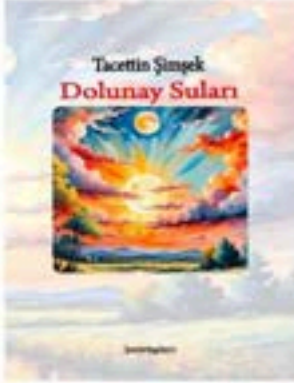
Aşkın mayası mı, yüreğin demi
Dağtır bir anda bütün matemi
Unutturur gönüllerde elemi
Dudağında kiraz gibi har senin

Her zaman simsicak sevdanın evi
Yüreğimi tutuşturdu alevi
İnsanı yakmak mı asıl görevi
İçindeki alev alev kor senin

Duruşun benziyor yürürken kuğu
Saçların usulca döğer topuğu
Savrulurken andırıyor bir tuğu
Saçındaki beyaz gonca kar senin

Saçlarında beyaz gonca açınca
Kelebekler önce konup ucunca
Kaş altından mahzun mahzun bakınca
Öldürüyor nazlı nazlı kur senin

hecetasları e-kitapları

TOPRAK KOKUSU (Öykü) POLAT KAYACIK

Her yağmur sonrası olduğu gibi mütemadiyen şehrin beton grisinden uzaklaşarak yine kendimi açık alanlara attım. Sırf toprağın o enteresan aromatik kokusunu teneffüs edebilmek için iki elim kanda olsa da terk edemediğim bu alışkanlığımı, beni tanıyanlar yakinen bilirler. Hatta şimdilerde mensubu olduğum cemiyetin akli evelleri bana ecnebice "Pluviofil" diyorlar. Neymiş efendim, güya yağmurla alakalı koku ve seslerden haz alan demekmiş. Yahu evvela benim hali-pür melalimi izaha kendinizi neden memur tayin edersiniz? Hadi bu hadsizliği yaptınız, kendi lisanımız dururken, ecnebi lisanını kullanmanın alamet-i farikası nedir? Sömürge milletlere has, bu Batı hayranı ruh halini hiç hazzetmediği bildikleri halde, arkadaşım olduğunu iddia edenlerin bunu yapması benim için ayrı bir üzüntü kaynağı. Her neyse, ben onlara hiçbir zaman meselenin hazla, zevkle ilgili olmadığını anlatamadım. Çünkü bu anlatılması çok zor olan, hazin bir hikâyedir. Sanırım anlatabilmem için açık bir yürek, anlamasını beklediklerimde de ince bir gönül gerek. Ne bende o denli yüreğimi açacak cesaret ne de çevremde bunu anlayabilecek, ince gönüllü insanlar var. Lakin size şöyle diyebilirim: Bir çocuğun babasına dair hafızasında kalan tek hatıranın, bir kokuyla vücut bulduğu müstesna bir anın mahremiyeti. Yağmur damlalarının toprakla buluştuğu gibi, bir evladın babasının ruhuyla buluşması bir nevi. Hani şair demiş ya "Hayatta en çok babamı sevdim." diye, işte ben de yüzünü hayal meyal hatırladığım babamı çok sevdim.

Bu hikâyeye, Ankara'nın kenar mahallerinden birinde, kerpiçten mamul, kireç badanalı iki göz odalı bir gecekonuda başlıyor. Dik bir yokuşun sonunda, yaz-kış çamur içinde olan bir patikadan ulaşılabilen bu derme çatma evi babam, annemle bir an önce evlenebilmek için 1959 yılında iki ay içinde tek başına yapmış. Dedem ve annemin akrabaları bu evliliğe karşı olsa da aynı yıl babam annemi bu eve gelin getirmeyi başarır. 1960 yılında ikiz ablalarım Müzeyyen ve Münevver doğar. İki yıl sonra da bendeniz Salih Zeki dünyaya geliyorum. Babam inşaat işçiliğiyle evinin geçimini sağlamaya çalışan, fakir bir adam; dolayısıyla yokluk diz boyu ama o derecede mutlu bir haneyiz. Her akşam babam yorgun argın eve dönüşünde, bizlerde bayram havası, biliriz ki eli boş olmaz. O gün iş bulmuşsa lokum bisküvi, fındık fıstık; diğer günlerde de en azından cepleri leblebi dolu olurdu. O günün koşullarında bir çocuk için cennette yaşamak gibi bir şeydi. Keza annemiz de dünya tatlısı, güler yüzlü, ilgili bir anneydi. Evimizin küçük bir bahçesi vardı, babam inşaatlardan artan tahtalardan bize salıncak ve tahterevallı yapmıştı. Günlerimiz neşe içinde geçiyordu. Sanırım altı yaşında olmalıyım, yani 1968 yılı nisan ayı başları. Günlerdir çok şiddetli bir şekilde yağmur kısa süreli yağıyor, ardından güneşin açması uzun sürmüyordu. Ben bahçeye çıkıp oyun oynamaya fırsat bulamadan tekrar yağmur yağmaya başlıyordu. Babamın evde olduğu bir gün yine yağmur yağıyor, ardından güneş açıyordu. Babama:

- Baba ben çok sıkıldım, hep yağmur yağıyor, sonra duruyor ama ben bahçeye çıkınca yine yağıyor, dediğimi hatırlıyorum. Babam da:

- Oğlum bu mevsimde böyle olur, bahar geldi artık. Atalarımız bu yağışlara 'Kırkikindi' demişler, yani kırk gün yağmur bu şekilde yağarmış, deyip gülümsediğini hatırlıyorum.

Kırk günün ne kadar bir zaman olduğunu kestiremesem de uzun bir süre olduğunu çocuk aklımla anlamış ve üzül müştüm. O ara babamla pencereden dışarı bakarken, elimden tutup birlikte bahçeye çıktık. Yağmur yine durmuş, güneş açmıştı. Babam bana:

- Salih şimdi burnundan derin bir nefes al, dedi; ben de dediğini yaptım ve o aromatik kokuyu ilk defa çiğnerlerime çektim. Babama dönerek:

- Bu koku ne babacığım, dedim. O da:

- Bu toprak kokusu oğlum, ne kadar güzel değil mi, dedi.

Evet, çok güzeldi ama benim babamla ilgili net olarak hatırlayabildiğim tek anı olacağını nereden bilebilirdim? Birkaç gün sonra evimizin bahçesi insanlarla dolup taştı. Ben neler olduğunu anlamaya çalışırken annem ve ablalarım haykırarak ağlıyorlardı. Müzeyyen ablama:

- Ne oldu ne oldu, diye sordum fakat cevap alamadım. Bir teyze gelip beni kucağına aldı, kadını tanımıyordum; sonradan Melahat teyzem olduğunu öğreneceğim kadın:

- Ah kuzum babanız gitti, garip annenizle yetim kaldınız yavrum, dedi.

Yine bir şey anlamamıştım, babam her sabah gider, akşam olduğunda dönerdi. Oysa babam bir daha hiç dönmeyeceğini o anda anlamamam mümkün değildi. Mezarlık, ölüm, rahmetli gibi hiç duymadığım kavramlar konuşuluyordu evde, anlamlarını bilmesem de içimi kaplayan derin sızıyı hissediyordum. Bu tabirlerin ne manaya geldiğini anlamam çok uzun sürmedi, çünkü annemin bize bakamayacağını düşünen akrabaları beni ve ablalarımı Çocuk Esirgeme Kurumuna teslim etmişlerdi. Yetiştirme yurdunun ilk günleri çok zordu, geceleri ranzamda sürekli ağlıyordum. Yüksek sesle ağlamak yasaktı, büyük çocuklardan, çalışanlardan sebepli sebepsiz sürekli şiddete maruz kalıyordum. Yaşadığım azap dolu günler 1968 yılının Eylül ayında, annem ve Melahat teyzemin beni yurttan almalarıyla son buldu. Tabi tarihleri ve olayları, sonradan yaşım ilerledikçe anlamlandırabildim. Annem bir fabrikada işe girmiş, düzenli bir gelire sahip olunca devlete başvurmuş, zorlu bir sürecin ardından, annemin bana bakabileceğine kanaat getiren yetkililerin iyi niyetiyle anneme kavuşabilmişim. Teyzem ve eşi Arif eniştenin yardımlarıyla annem evimize dönmüş, tekrar bir düzen kurabilmişti. Birkaç gün sonra Arif eniştem beni kaydettirmek için mahallenin ilkokuluna götürdü. Okul günlerim başlıyordu artık, ilk zamanlar yetimhanede yaşadığım travmanın etkisi ile öğretmenime ve sınıf arkadaşlarıma uyum sağlamam epey

bir zaman aldı. Sonrasında hem sınıfıma alışmam hem de öğretmenimin yakın alakası neticesi okumayı söken ilk öğrencilerden biri oldum. Kısa bir sürede okumak bende bir tutkuya dönüştü. Yeni yeni okumaya başladığım hikâye ve masal kitaplarının karakterleriyle bir bağ kuruyor, masalın ya da hikâyenin kahramanları kâh babam kâh annem veya ablalarım oluyordu. Böylece bilinçaltımda özlediğim mutlu aile tablosunu yeniden resmedebiliyordum. Bu benim kendi yaralarımı tedavi etmemin çocukça bir yöntemiydi. 1969 yılının nisan ayı geldiğinde, kırkikindiler başlamış, yağmur şiddetli bir şekilde yağarken ardından tekrar güneş açmasını bekliyor, toprak kokusunu alabilmek için fırsat kolluyordum. Bu koku benim için artık 'Baba kokusu' olmuştu, babam gittikten sonra her yağmur sonrası bu kokunun peşine düşmek bende alışkanlığa dönüştü. Pluviofil dedikleri içi boş tabirle, benim hikâyem ne kadar örtüşür artık sizin takdirinize kalmış.

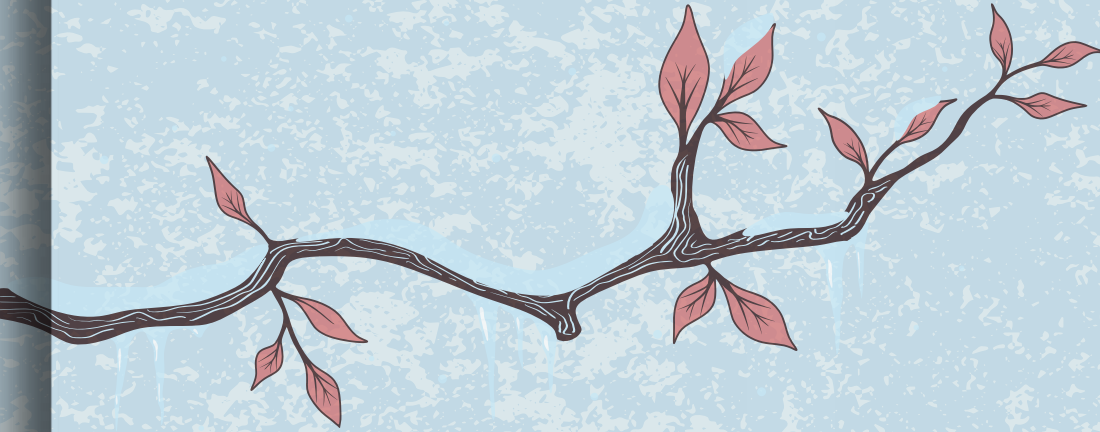
Sonrasında ne mi oldu? Lise yıllarından itibaren ablalarımı bulma çalışmalarına başladım. Önce bir yıl içinde evlat edinildiklerini öğrendik. Malum 60'lı yılların sonu, 70'li yılların başlarında yaşanan bu hadiseye dair bilgiye ulaşmak ya da düzgün kayıt bulmak epeyce zor oldu. Lakin ben fakültenin üçüncü yılındayken yani 1982 yılında Müzeyyen ablam bize ulaştı. O da yıllarca bizi bulmanın hayalini kurmuş fakat Samsun'da evlatlık olarak verildiği aileyi üzmemek adına bir şey yapamamış. Liseyi bitirdikten sonra memuriyete başlamış, sonra evlenip kendi yuvasını kurunca bizi aramaya başlamış. Annemin yıllarca gözlerindeki o derin hüznü gördüm, gizli gizli ağlamalarına çok şahit oldum. Bu gözyaşlarının sadece babam için olmadığını, ablalarım için de aktığını çok iyi biliyordum. Anne, kız buluşması beklediğim sıcaklıkta olmadı. Ablamdaki kırgınlığı, annemdeki suçluluk duygusunu hissetmemek mümkün değildi. Ben de annemin beni seçerek, yurttan almasından kaynaklı mahcubiyet hissetmedim değil. Yine de kucaklaşmalar ve gözyaşlarından sonra ortam ısındı ve zamanla ilişkilerimiz rayına oturdu. Üniversite bittikten sonra hem ekonomik anlamda hem de avukat olarak kurumların bilgilerine ulaşabilme imkanımın artmasıyla diğer ablam Münevver'in izine 1987 yılında ulaşabildim. Münevver ablam Muğla'da evlatlık olarak verildiği aile tarafından çocuk yaşta evlendirilmiş, çoktan çoluk çocuğa karışmıştı. Önce, Antalya'nın küçük bir ilçesinde esnafılık yapan eşi Ragıp'ın iş yeri telefonun numarasına ulaştım ve onunla bir telefon görüşmemiz oldu. Aramızda geçen diyalog aynen şöyleydi:

- Alo, merhaba Ragıp Bey, ben Avukat Salih Zeki Yiğit. Sizi eşiniz Münevver Hanımla alakalı arıyorum.
- Hayırdır. Hemşerim ne oldu ki?
- Hayır, hayır malumunuz eşinizin ailesi gerçek ailesi değil.
- He biliyorum, ne olmuş?
- Ben eşinizin gerçek ailesi adına arıyorum, onunla görüşmem mümkün mü?
- Ne görüşeceksin kardeşim? Miras falan kaldıysa görüş yoksa bu saatten sonra ona ana, baba lazım değil.

Anlaşılacağı üzere, karşımızda aşılması gereken büyük bir engel vardı. Zor bela ablamla telefon görüşmesi yapabildim fakat o da bir yabancıyla konuşur gibiydi. "Hatırlamıyorum veya öyle mi?" gibi kısa soru cümleleriyle, beni geçiştirdi. Tabi Ankara davetimi kabul et-

mediler, ben de annemi karşılaştığı manzaraya elimden geldiğince hazırlayarak, birkaç ay sonra bir otel odası ayarlayıp beraber Antalya'ya gittik. Tahmin ettiğim gibi çok soğuk karşılamaya ve suçlu muamelesine maruz kaldık. Üzücüydü ama bir annenin evladını dünya gözüyle görmesi adına önemliydi. Nitekim ertesi yıl düğünümden kısa bir süre sonra annemi kaybettik. Annemin vefat haberini ablalarımaya verdim, Müzeyyen ablam eşi ve çocukları ile geldi ama Münevver ablam yoktu. O yıllarda babamdan kalan gecekondunun bulunduğu eski mahallemizin çehresi değişmiş, zamanla çok katlı binaların yükseldiği bir semte dönüşmüştü. Her ne kadar uzun süre dirensen de gecekondunun arsasına talip olan bir müteahhitle anlaşmak durumunda kaldım. İşte o zaman Münevver ablam ve eşi, paylarını almak üzere Ankara'ya teşrif ettiler! Son görüşmemiz böyle olmuştu, sanırım.

Hayatın normal rutini içinde birçok ailede bu tür olaylar cereyan ediyor belki ama benim damağımda o acı tat hiç eksik olmadı. Yağmur sonrası, bulutların arasından güneşin sıyrılarak ıslak toprağa ısını, ışığını gönderdiği zamanlarda ben hep o kokunun peşindeyim. Artık sadece babamın değil; özlemimi derinden hissettiğim, mazide kalan ailemin kokusuydu çünkü.

YAĞAN YAĞIŞ GÖZYAŞLARIM Lütviyyə Əsgərzadə

Yerdə həsrət üzür məni,
Göyə çəkir Ay işığı.
Gecəni oyaq açırım,
Vurulmuşam gecəymi?

Yorub yenə həsrət məni,
Ruhumla pıçıldaşırım.
Göy üzünə boylanıram,
Ulduzlarla baş qatıram.

Yağış yağır gecədən,
Həsrətin özü kimi
Damlalar pıçıldaşır,
Həsrətinin sözü kimi.

Mən ki Günəşi sevirəm,
Göydəki Ayı sevirəm.
Bu kədər və qəm dolu
Damlaları neynirəm.

Göy ahlarıma bələndi,
Yağışa dönüb çiləndi.
Bir də gördüm duman gəldi,
Səhər səhər harayıma.

Bulud oldu izzirabım,
Yağan yağış göz yaşlarım.
Yeyib - qurtarır içimi,
Savablarım-günahlarım.

Yağış yağır

Yenə yağır yağış həzin,
Qəlbim süslənir gizlin.
Yağış damlalarımı
Belə çalır lap həzin?

Yağır, ağlayan göylər,
Dərdinə qəlbim göynər.
Ağla, gözündən yaş tök,
Mən burda içim, göylər.

Ağlayır içdən bulud,
Bir günadkar bəndə tək.
Bir azdan yağış kəsər,
Məni kim kiridəcək?

Yağış buluddan aşağı,
Allah ondan yuxarıda.
Görmür ölən kim, qalan kim
Yoxca Allah aşağıda?...

İl Necə İldir Yağmursuz Səxavət İzzəti- Əndəlib

Ay duman toprağın ürəyi cadar,
Dərir nəfəsini qom yazıq- yazıq!
Sükütü sındıran damla səsi yok
Zil məlul dayanıb, bəm yazıq- yazıq!

Kimin qarqışdır bürüyüb düzü,
İtib bu yerlərdən baharın izi,
Mahur təpələrin bozarıb gözü!
Nazlamır dərədə çim yazıq- yazıq!

Göy çəmən şəhinə batmır ayaqlar,
Əkində- biçində itmir ayaqlar,
Getmir çöl- bayıra getmir ayaqlar,
Gedənlər geyinir qəm yazıq- yazıq!

Akmadı çayların seli dayandı,
Çınqılı qovruldu səlidə yandı
Qurudu gözələr, suluda yandı
İndi nələr çəkir dem yazıq- yazıq!

Hansı bəd nəzərin gözünə gəldi,
Maral bulaqların suyu kəsildi,
Yovşan göyrəmədi il necə ildi!
Xəsili pərişan, yem yazıq- yazıq!

Əndəlib yaradan bizi bağışlar
Onun varlığıyla göyərər daşlar
Həyat sənfunüsün başlar yağışlar
Süzər qayalardan nəm yazıq- yazıq!

BEN VARIM YANINDA (Öykü)

Şaban YURTÇU

1991 yılı şubat tatiline girmiştik. Şubat ayı olmasına rağmen gökte pırıl pırıl öğle güneşi vardı. Sanki tabiat baharı müjdeliyordu. Babam Cuma namazı için lavaboda abdestini almış, nefes nefese kalmış, kendisini pencere önündeki tahta divana zor atmıştı. Titreyen elleri divana dayalı, oturduğu yerde bitkin, omuzlarının üstünde öne arkaya sallanan başını güçlkle dik tutmaya çalışarak hiç durmadan: "Of of of! Of of of!" diyerek nefes almaya çalışıyordu. Bir taraftan da bana takatinin yettiği kadarıyla: "Şaban! Şabanım! Hava tüpü!" diye oksijen fısıfısını vermeme istiyordu. Hemen ceketinin yan cebinden tüpü çıkarıp babama uzattım. Kapağını açıp iki üç defa derin derin soluyarak biraz rahatladı. Ezanın okunmasına daha kırk beş dakika vardı. Geniş tahta divanına uzandı. Hava oldukça sıcak olmasına rağmen bacaklarının, diz kapaklarının üşüdüğünü; sanki kemiklerinin içinden buz gibi bir rüzgâr estiğini söylüyordu. Biraz dizlerini ovalamamı istedi. Divanın üstüne çıkıp ellerimle pantolonunun üzerinden dizlerini ovalamaya başladım. Bacakları deriyle kaplı bir iskeletti adeta. Zayıflıktan kemikleri ellerime geliyordu. Babam biraz rahatladıktan sonra: "Bu hastalık beni mahvedecek oğlum. İki seneye kalmaz ölürüm ben!" diyordu. Ben de: "Babam öyle deme, bizi bırakıp nereye gidiyorsun? İyileşeceksin inşallah. Daha uzun yıllar birlikte olacağız." dedim. Sonra da yakın bir gelecekte söylediklerinin gerçekleşme ihtimalini zihnimden geçirdiğimde ürperdim. Babam kendini toparladıktan sonra camiye gitmek üzere yola çıktık. Beş yüz metrelik cami yolunda üç defa nefesi daralmış, bir kaldırıma oturup soluklanmak zorunda kalmıştı.

Cuma namazı sonrası babam: "Şaban'ım hava tüpü azaldı. Pazartesi hastaneye gidip yazdıralım." dedi. İlacı ancak Karşıyaka Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesi'nden alabiliyorduk. İlacın yazılabilmesi için de babamın mutlaka hastaneye gelmesi gerekiyordu. Hastaneden sıra numarası almak ise başlı başına bir çileydi. Sıra numarası almak için, pazar gecesi saat iki kırk beşte yola çıktım. Otobüs durağında beklemeye başladım. Belediyenin geceleri saatte bir çalışan 'Baykuş' diye adlandırdıkları otobüsleri vardı. Sokaklar bomboştu. Ilık ve yıldızlı bir geceydi. Uzaklardan tek tük köpek havlamaları geliyordu. Saat tam üçte otobüs geldi. Yavaşça durağa yanaştı ve kapısı "pıssss" diye açıldı. Basamaklarını tırmanıp bilet fişimi küçük camekân kutunun içerisine bırakıp orta kısımlardaki sert plastik koltuklardan birine oturdum. Otobüste şoför ve benden başka kimse yoktu. Yaklaşık yirmi dakika sonra hastane durağında indim. Sokak lambalarıyla aydınlanan yolun karşısındaki caddede ilerlemeye başladım. Yüz elli metre sonra sol tarafımda bulunan hastane binası önündeydim. Sıra fişi alma gişesinin olduğu arka bahçe tarafına geçtiğimde gişe önünde en az yirmi kişilik bir insan kuyruğunun oluştuğunu gördüm. İyi ki erken gelmişim. Sırama girip beklemeye başladım. Yaklaşık beş saat sonra saat sekiz buçukta gişe açıldı. Arkamda belki üç yüz kişilik bir kuyruk oluşmuştu. Kuyruğun sonunu göremiyordum. Saat dokuz gibi üçüncü kat göğüs polikliniğine sıra nu-

maramı almıştım. Sonrasında otobüs durağına gidip babamın gelmesini beklemeye başladım. Saat dokuz buçuk gibi otobüs durağa yanaştı. Babam otobüsten indiğinde astım nöbeti geçiriyordu. Yüzü boğulacak gibi kızarmıştı. Olduğu yere çöküp kaldı. Soluk soluğaydı. Nefesi kesilecekmiş gibi soluyor, göğsü körük gibi inip kalkıyordu. "Of of of!, of of of!... Öldüm oğlum, ölüyorum! Takatim kalmadı Şaban'ım. Ben yürüyemem oğlum!" diyor; zayıflığına, çaresizliğine omuzları sarsılarak, hıçkırarak ağlıyordu. Babamı öyle görünce içimde adeta fırtınalar koptu, ciğerlerim parçalandı, gözlerimden damlalar süzölmeye başladı. Çömelip ellerimle babamın omuzlarını kavradım. "Ağlama babam! Ağlama! Ben varım yanında. Şimdi seni sırtıma alacağım, sen sadece boynuma sarıl." dedim. Çömelip babamı sırtıma aldım. Ellerimle arkasından sımsıkı kavradım. Gücüm yettiği kadar hızlı adımlarla ilerliyordum. Yüz elli metrelik mesafeyi nasıl kat ettiğimi hatırlamıyorum. Hastane giriş kapısını tek elimle açıp içeri girdim. Asansör çalışmıyordu. Hızla, soluk soluğa merdivenleri tırmanmaya başladım, bir anda kendimi üçüncü kattaki göğüs polikliniği önünde bulmuştum. Beni gören hemşireler hemen tekerlekli sedyeyi çekip babamı üzerine bırakmama yardımcı oldular. Sedyenin yanlarını kaldırıp hızla babamı içeri aldılar. Orada öylece kalakalmıştım. Üçlü mavi hastane koltuklarından birine oturup beklemeye başladım. Yarım saat sonra içeriden yaşlı, beyaz önlüklü bir doktor çıktı. "Ali Osman Yurtcu'nun yakını burada mı?" diye sordu. Ayağa kalkıp: "Benim doktor amca." dedim. "Sen oğlu mu oluyorsun evladım?" dedi. Ben de: "Evet efendim." dedim. Doktor: "Bak evladım. Babanın durumu biraz ağır, burada elimizden geleni yaptık, onu ambulansla Tepecik Göğüs Hastanesi'ne sevk ettik. Sen şimdi evine git, ailene söyle, babanın yanına refakatçi olarak birini göndersinler." dedi. Doktor amcaı dinledikten sonra olduğum yerde, hareketsiz kalakalmıştım. Yükselip alçalan, baskılanan bir duygu yelpazesi içerisine girmiştim, gözlerim dolmuştu. Babam benden kopup gitmişti ve ben onun yanında değildim. Neredeyse insanların içerisinde ağlayacaktım. Bacaklarım titriyordu. Sendeleyerek kendimi hastane tuvaletine zor attım. Aynalı lavabonun önünde, istem dışı, dur duraksız akan bir çeşme gibi ağlıyordum. Lavabodan akan suyu bir daha, bir daha yüzüme, gözüme çarparak yüreğimin ateşini söndürmeye çalışıyordum. Adeta gözyaşlarım musluk suyuna eşlik ediyordu. Belli bir ferahlamadan sonra lavabodan çıktım.

Babamdan ayrılmanın hüznü içerisinde eve döndüm. Anneme ve kardeşlerime durumu anlattım. Annem ve Kazım abim kısa bir hazırlıktan sonra otobüse binip gittiler. Abim döndüğünde babamın durumunun oldukça kritik olduğunu, annemin yanında refakatçi olarak kaldığını, haftada bir kez olmak şartıyla dört kişi ziyaretine gidebileceğimizi söyledi. Ben ilk ziyarete gidememişim. İkinci hafta gittiğimde çok heyecanlıydım. Babamın kapısının önüne gelmiştik. Önden Kazım abim, Ali abim ve ablam arkalarından da ben girdim. Babam adeta yatağın içinde yok gibiydi, oldukça zayıflamıştı. Gözlerini zor açıyordu. Yatağının başında iki adet büyük oksijen tüpü vardı. Kolunda serum takılıydı. Büyük tüplerden vücudunun değişik yerlerine hortumlar bağlanmıştı. Babam bıraktığım babam değildi. Bu halde onunla konuşamazdım. Kendimi oda balkonuna zor attım. Derin derin nefes alarak ferahlamaya çalıştım. Babamın karşısında ağlayarak onu üzmemeliydim. Beş dakika içerisinde kendimi toparlayıp tekrar içeri girdim. Babamın yatağının kenarına oturdum. Annem tebessümlü bir yüz ifadesiyle: "Herif bak, kim geldi?"

dedi. Babamın zayıflamış elini avuçlarım arasına alıp gözlerine bakıyordum. Babam zorlanarak da olsa gözlerini açtı. Hüzünlü bir bakışı vardı. "Babam! Ben geldim. Şaban'ın. Seni iyi gördüm babam, iyi olacaksın inşallah." dedim. Ağlamaklı bir ses tonuyla: "Oğlum canım çok acıyor, beni eve götürün, dayanamıyorum." dedi. Babamın bu sözleri üzerine yine içimde fırtınalar koptu, burnumun direği sızladı fakat dayanmalıydım. Babama bir kelime dahi edemedim. Donup kalmıştım. Ağzımı açsam biliyorum ki gözlerimden yaşlar boşanacaktı. Tebessümle ayağa kalktım, tuttuğum elini öptüm, yüzüme sürdüm ve bıraktım. Sessizce dönüp dışarı çıktım. Koridorda yine ağlamamak için derin derin nefes alıyordum. Ziyaret saati bittiğinde annem ve babamı hastanede bırakıp hep birlikte evimizin yolunu tutmuştuk. Bu arada okullarımız açılmıştı, derslerimden geri kalmamak için okuluma gidip geliyordum.

Yaklaşık on iki gün sonra bir akşamüstü okuldan eve döndüğümde babamı her zamanki tahta divanında uzanmış, yatar vaziyette buldum. Sevincimden neredeyse havalara uçacaktım. Babam gelmişti. Hemen ellerini öptüm. "Hoş geldin babam, seni çok özledik, bir daha ayrılmayacağız inşallah!" dedim. O da elleriyle başımdan tutup, alımdan öptü. Sonra da annemin elini öptüm. Kazım abim, doktorun babamı taburcu ettiğini söyledi. Kullandığı ilaçlardan olsa gerek babam çok bitkin ve halsiz görünüyordu. Çok fazla konuşmuyordu. İştahı kapanmıştı, ne yese çıkarıyor, midesi kabul etmiyordu. Babamın hastaneden gelişinin altıncı günüydü. İlk günlere nazaran biraz daha iyi görünüyordu. Kazım abim ferahlık olsun diye mahalle camimizin imamı İbrahim Hoca'yı getirtmişti. İbrahim Hoca babamın başında Kur'an okuyordu. Sonrasında İbrahim Hoca, hasta ziyaretine gelen komşularla sohbe başladı. Aldığı arsadan, arsanın fiyatından, yan komşusuyla yaşadığı sıkıntılardan bahsediyordu. Bu arada babamın kolunu divandan sarkıtıp şöyle bir iki salladığını gördüm. Babam el hareketiyle adeta: "Hasta ziyaretinde şu insanların konuştuklarına bak, birazda siz oyalanın bakalım!" der gibiydi. Babam o gece saat bir buçuk gibi vefat etti.

Abimden daha sonra öğreniyorum ki doktor artık yapılacak bir şey kalmadığını söylemiş, alın evinize götürün; evinde, yanınızda vefat etsin demiş. Babamın ölümü hepimizi derinden sarsmış, örselemişti. Ben daha on yedi yaşımdaydım. İlk defa ailemden çok sevdiğim birisini kaybediyordum. Babamın yokluğu benim için çok zordu. İçimde büyük bir boşluk oluşmuştu. Divanda hareketsiz, boylu boyunca uzanan, üstüne bütün vücudunu örtecek şekilde bir battaniye örtülen bu kişi benim babamdı. Saatler geçtikçe babamın öldüğünü duyan akraba, konu komşu evimize doluşmaya başladı. Yan odadan ara sıra inleyip ağlayan kadın sesleri geliyordu. Gündüz saat on gibi evimizin bahçesinde ateş yakıldı. Büyük bakır bir kazanda su kaynatıldı. Babamın yıkanacağı yere perde çekildi. Uzun tahta bir kerevetin üstünde babamı evire çevire yıkadılar. Sonra kefenlendi, tahta bir tabuta konulup camiye götürüldü. Öğle namazından sonra babamın cenaze namazı kılındı. Örnekköy Mezarlığına defnedildi. Bundan sonra babam için yapacağım en güzel şey, ona layık hayırlı bir evlat olmak ve tekrar kavuşacağımız ana kadar dualarımla hep onun yanında olmaktı.

BIRAK DEVRİK KALSIN CÜMLELER Seçkin ÜRKMEZ

Ben de biliyorum bu cümlelerin devrik olduğunu
Düşünürsen eğer, böylesi daha güzel
Esrik gözlerin gördüğünü herkes göremez
Ve herkes sevemez kavuşmadan çok beklemeyi
Godot'yu bekler gibi değil ama
Düşünsene dünyanın kozmik yalnızlığını
Ve ayın sadakatini
Ve kavuşmanın kıyametini
Evet, bir ömür sürebilir ellerine dokunabilmenin zamanın
ötesine geçen hayali
Ki
Dokunmak bir an
O yüzden
Savur altın sarısı saçlarını güne bakan tarlalarında
Turuncu bir ikindi vakti ağustos sıcaklığında
Ölmek için mi yaşıyoruz hayatı
Doğduğumuz gün mutlak olsa da menzil
Bırak cümleler devrik kalsın
Birkaç kelime eksik
Böylesi daha güzel

AKSA'M SANA SELAM OLSUN Cihat BARIŞ

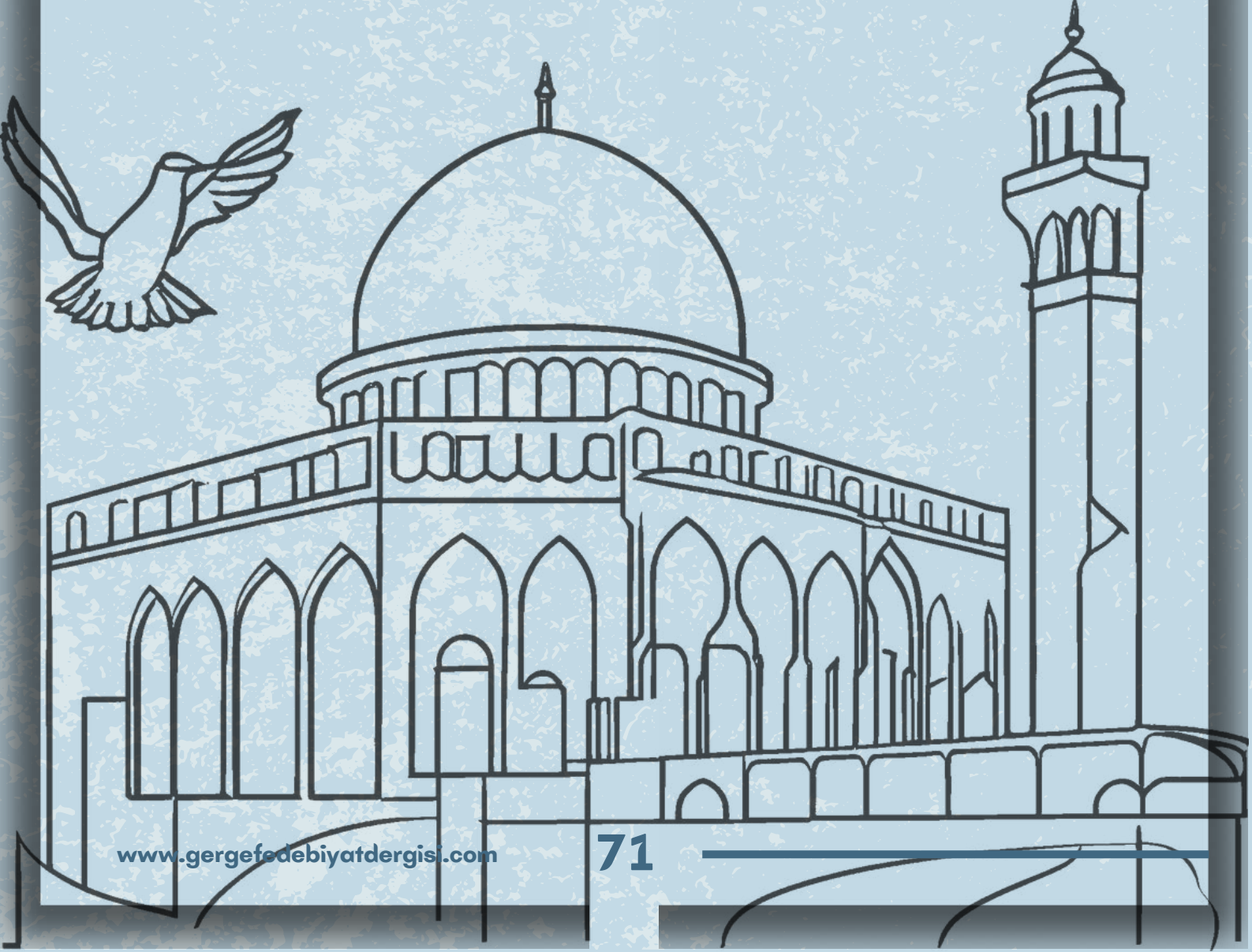

İlk kiblemiz, kadim mabet
Darül İslam'daki nöbet
Sende şan û şeref, izzet
Aksa'm sana selam olsun

Albayrakla gelsem sana
Gonca güller taksam sana
Irmak olup aksam sana
Aksa'm sana selam olsun

Semaya çıkan merdiven
Miraç'la nakşoldu evren
Hakk katında yüce divan
Aksa'm sana selam olsun

Kudüs'ün kalbinde mühür
Küfre karşı vakur ve hür
Varlığına sonsuz şükür
Aksa'm sana selam olsun

TÜRK' ÜN ÖZÜ, AKİF'İN SÖZÜ

Gülsüm ADAM

İstiklâl, içinde derin anlamlar saklayan bir kelimedir. Bir mübarek mânâ... Uğrunda her dem her şeyinizi fedaya hazır olacaksınız ki İstiklâl size yâr olabilsin. İstiklâl Marşımız ise bir milletin mukaddesleri uğruna ettiği yeminin manzum ifadesidir. Milli Mücadelemizin manevi lideri Mehmet Âkif bilindiği gibi Çanakkale ve İstiklal Savaşı'nın da sesidir. Mehmet Akif'te din duygusu, diğer şiirlerinde olduğu gibi, İstiklal Marşı'na da kuvvet veren en önemli duygudur. Her sanat eseri sanatkârının kültürü, yaşam biçimi, inancı, eğitimi, fikir ve maneviyat dünyasından izler taşır, sanatkârın içine doğduğu toplumun ruh dünyasını ve değerlerini dışa vurur. Mehmet Akif'in şiirlerine bakıldığında da Allah ve peygamber sevgisi, ezan, şahadet, iman gibi dini şiarların temeli üzerinde milliyet, bağımsızlık, vatan ve millet sevgisi yükselmektedir. Âkif, imanlı olmak dolayısıyla "İstiklâl"e inanmış, "Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın/Kim bi-

lir, belki yarın belki yarından da yakın." mısralarıyla bunu ifade etmiştir. Sakarya Meydan Muharebesi öncesinde Taceddin Dergâhı'nın mescitle bitişik hücrelerinde, sabaha karşı tamamlanan ve 12 Mart 1921'de Büyük Millet Meclisinde kabul edilen, İstiklâl Mücadelemizi, o tarihlere sığmayan destanı terennüm ettiği içindir ki "İstiklâl Marşı" diye adlandırılmıştır. İstiklâl Marşı, milletin kendisi haline gelen, milletleşmiş bir şairin kaleminden çıkmıştır. Mehmet Akif: "Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!" diyerek hürriyet aşkını ve istiklali Mümin ve Müslüman olmanın sonucu ve gerekliliği olarak görür ve iman ve istiklalden başka çıkar bir yol da göremez. "Allah' a dayan, sa'ye sarıl, hikmete ram ol..."

Her kişinin bir sahası vardır, yaşadığı zaman ve çevre içinde bulunan sınırlarını zorlayarak yaşar. Şairler, yetiştikleri toplumun saati ve ibresidirler. 1936 yılının 27 Aralık'ında ebedi hayata göçen büyük Âkif, emperyalist kültürün karanlığını yırtan bir ışık olmuş; bir İslam aydını olarak kavgasını hayatı boyunca devam ettirmiş; kurtuluşumuzun ancak ilme, İslam'a, milliyete ve ahlaka dönmekle mümkün olabileceğini yılmadan bıkmadan haykırmıştır; hak bildiği yolda tek başına da olsa yürümüştür. Bu yüzden keskin bir mücadele ve iman olan adamı Mehmet Âkif'i anlamaya, bugün daha çok ihtiyacımız var. Mehmet Âkif'i, Türk şiirinde millî, dini, ahlaki yeni bir çağır açan şair olarak değerlendirebiliriz. Mehmet Âkif "İstiklâl Savaşı"nın en zor günlerinde bile dergi çıkarmış, tercümeler yapıp yazılar yazmış, camilerde vaazlar vermiş, mebusluk, öğretmenlik yapmış mütefekkir bir sanatkârdır. "İstiklâl Savaşı"nda, Konya'da, Kastamonu'da Nasrullah Camii kürsüsünde, İstanbul'da Süleymaniye kürsüsünde vaaz eden, Taceddin Dergâhı'nda kendini bulan ve "İstiklâl Marşı"nı yazan, "İstiklâl Marşı"nı yazarken bütün bir milleti bir arada, kendinde bulan Âkif' tir o... Baytar mektebinde veremli talebesine acıyan Akif. Kü-

feci çocuğu seyredip hüzünlünen, onun okula gidemeyişine üzülen, Sarıgüzel Mahallesi'nin, Fatih semtinin Âkif'i. İslam'ı alıp çağının içine getiren, Semerkand'da, Kırım'da, Türkistan'da okunan Akif. Bulunmadığı yerler de var elbette... Çanakkale gibi... Ama hayalinden bir saniye bile Çanakkale Savaşı'nı uzaklaştırmamıştır.

"Şu Boğaz Harbi nedir?

Var mı ki dünyada eşi, en kesif orduların yükleniyor dördü beşi." derken, Mehmetçikle yan yanadır, omuz omuzadır. Çanakkale Savaşı'nı abideleştiren Âkif, Milli Mücadeleye de "İstiklâl Marşı" abidesini hediye etmiştir.

Âkif, yerdeki şehidin kanının arşı yakmasından bahseder. O, sadece İzmir' e çıkan Yunan'a, Çanakkale'ye saldıran İngiliz' e haykırmamış, tüm sömürgeci Garb' a, Şimal' e de haykırmıştır. Âkif "tek dişi kalmış canavar" diye vasıflandırdığı sömürgeci Batıya karşı insanın ve İslam'ın manevi gücünü ve iman cevherini, "Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar/ Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var." mısralarıyla ifade etmiştir.

Öncelikle Çanakkale ve Anadolu olmak üzere tüm İslam Coğrafyasını bir ateş çemberi sarmış olsa da Mehmet Akif, kurtuluşu iman dolu göğüslerde bulmuştur. Bu imanın büyüklüğü ve gücünü "Ulusun, korkma, Nasıl böyle bir imanı boğar!" dizesiyle vurgulayarak, bu güç karşısında hiçbir maddi gücün tutunamayacağını belirtir ve imanın insana kazandırdığı gücü hatırlatır. Garb'ın maddi gücü vardır. Onu eriten "iman dolu göğüs" idealizmidir. Realizmi de idealizmi de millî duyguları da içine alan maneviyatın "İstiklâl Marşı"nda hâkim olduğu muhakkaktır. Çünkü vatani sevmeyi, milleti sevmeyi, bütün insanlığı sevmeyi ve böylece Allah sevgisine mazhar olacağımızı bize "Kuran-ı Kerim" bildirmektedir.

Mehmet Âkif Ersoy'un hemen hemen tüm şiirlerinin bulunduğu "Safahat" adlı yedi kitaptan oluşan manzum eseri, imanın maddeye, hakkın zulme üstünlüğünü ifade eden mısralarla doludur. Ancak Âkif "İstiklâl Marşı'nı Safahat'ına almamış ve onu millete armağan etmiştir. Türk milleti olmanın ne demek olduğunu on kıtalık bir şiire sığdırmak Âkif'e nasip olmuştur ve bunun için milli şairimizdir. "Hakk'a tapan" bir milletin milli şairi olarak Mehmet Akif Ersoy, Türk milletinin özünü mısra mısra işlediği İstiklal Marşı'nda "ezelden beri hür yaşamış" bir milleti yani Türk'ün özünü hakkın ve hakikatin savunucusu olarak en iyi şekilde ortaya koymuştur. Türk'ün özü, Akif'in sözü ebedi olarak yaşayacaktır.

YAĞMURUN FİSİLTİSİ Yavuz DİNÇ

gökyüzünden süzülür sessiz bir fısıltı
damlalarda saklıdır bir aşkın sırrı
her bir katre kaderin gizli yazgısı
kulaklarda bir tını yağmur şarkısı

semada asılır bulutların gözyaşı
kalbe düşer hüznle karışık bir sızı
kimi rahmet kimi azamet fısıltısı
sessizliğin dilinde anlatır masalını

ruhumuzu sarar yağmurun ezgisi
toprakla buluşur âşıkların neşesi
usulca aralanır o sırların perdesi
ruhlarda yankılanır hakikatin sesi

ilahi bir lütuf iner şu göklerden
arınır kalpler silinir kederlerin
ince ince dokunur özüne varlığın
her bir damla hikâyesidir yaşamın

her zerresinde sonsuzluğun yankısı
ölümsüzlüğü fısıldar her bir damlası
toprağa dokunur rahmetin parıltısı
yağmur şu âlemin sessiz bir duası

insanın varlıkla dansıdır yağmur
ruhumuzu sarar sonsuz bir huzur
sevenin kalp atışı sessizce duyulur
hayatın şiiri aşkın dilidir yağmur

ÇAKIL TAŞLARI Maşide DİNÇER

Baharın gelişi ile birlikte önce serçe kuşlarında hayat başlamış, yaramaz çocuklar gibi yemyeşil ağaçların arasında o daldan o dala konup şarkılar söylüyorlardı. Cıvıltıları seher vaktini kuşatıyordu. Kimbilir hangi bahar şarkılarını söylüyorlardı birbirlerine?

Börtü böcek tabiat uyanmış baharın gelişini müjdeliyorlardı birbirlerine. Âdeta bayram ediyorlardı. Bir kadın yürüyordu ıssız sokaklarda, kaldırımlarda ayak sesleri yankılanıyordu. Hafif bir yağmur çiseliyor, yağmuru da peşine takıp ıslanmasına aldirmeden serçelerin şarkılarına eşlik ederek yürüyordu. Uçuyordu sanki kanatları varmış gibi.

İnsanlık uykuda bir tek o uyanıktı. Uyumamalıydı, dışarıda gürül gürül akan bir dünya vardı. Herkes uykudayken kuşlarla birlikte özgürce kanat çırpmalıydı. Seher vakitlerinde, ilahi bir aşk ile semaya boynunu bükmeliydi. Saatlerce gözyaşı dökmeli, yağmurun ellerinden su içmeliydi. Kimseler görmemeliydi bir kuşa şarkılar söyleyip menekşelerle konuştuğunu.

Gözlerini aniden arkasındaki çakıl taşlarına dikti, bir acı hissetti. Kuşların cıvıltıları beyinde uğuldamaya başladı. Bir yaprak düştü dalından, dal kırıldı, yüreği kırıldı.

Bütün hayatı, son birkaç yılda yaşadığı tüm acılar bir bir gözlerinin önüne serilmiş, yüreğinin başköşesine oturmuşlardı. Ne çok kırılmıştı oysa... En ince yerinden yani yüreğinden vurulmuş, yara almış, bir daha ayağa kalkmam sanmıştı. Haklıydı da, saçlarından tırnak uçlarına kadar tüm bedeni acımişti. Yorulmuştu aslında.

Kaç kavgadan hezimetle çıkmış, kaç küçümseyici bakışları görmüş gözleri. Kaç sevdiğini toprağın koynuna emanet etmiş, kaç defa yüreği yangın yerine çevrilmişti. "Şöyle sağlam bir hicret olsa da gitsek, ardımızda bıraktığımız çakıl taşları ayaklarımızı kanatamasalar." diyordu.

Sahi hicret edeceğimiz yer neresiydi?

Gitmek yerine ayağa kalkmalı, şöyle sağlam bir silkelenmeyle kendine gelmeliydi. Etrafına yalnızlıktan duvarlar örüp bir daha izin vermemeliydi yüreğini kanatmalarına.

Yoluna çıkan çakıl taşlarını temizlemeli ve yürümeliydi inat ve inançla. Kaç baharı daha kuşlarla birlikte şarkı söyleyerek geçirecekti ki? Hayatının dönüm noktalarını bir kenara yazıp dönüp dönüp okumalı ve unutmalıydı acılarını.

Ayaklarını kanatan çakıl taşları yerine güller açmıştı artık geçtiği yollardan.

Yüzünde yeniden bir tebessüm belirdi. Usulca kuşlara döndü "Ben de sizinle birlikteyim artık." dedi.

SEYR-İ ÂLEM KÖŞESİ Fatma SÜMER

DÜDEN ŞELALESİ

Düden şelalesi Kepez ilçesinin Varsak mahallesinde bulunmaktadır. Adı halk arasında Düdenbaşı Şelalesi, Yukarı Düden olarak da bilinir.

içinde bulunduğumuz teknoloji çağında hayatı kolaylaştıran materyaller çok fazla ve onlara ulaşmak da bir o kadar kolay. Ancak buna rağmen insanlarda bir telaş, bir meşguliyet hatta bir kaos artarak devam ediyor. Öte yandan ise eksilenler de var. Bunlar ise huzur ve sükûnet... Hangi şart ve statüde yaşıyor olursa olsun toplumun çoğu stres ve huzursuzluk içinde. Böyle durumlarda doğa, öteden beri insana ilaç olmuştur.

Anlaşıldığı üzere bu yazımda sizlere hayatın kargaşasından bir nebze olsun uzaklaştıracak harikulade bir yerden bahsetmek istiyorum. Özellikle yaz aylarında hem fizîken hem rûhen insanı ferahlatacak bir yer. Burası Antalya'nın Kepez ilçesine bağlı Varsak mahallesinde bulunan Düden Şelalesi.

Antalya'da yaşayanların hâlâ gitmedilerse çok şey kaybettikleri, Antalya'ya dışarıdan gelip de acaba nereyi gezecek dediklerinde, bir Antalyalı olarak mutlaka görmelerini tavsiye edebileceğimiz bir yer burası. Şehir merkezine 10 km uzaklıkta bulunan Düden Şelalesi'ne ulaşım oldukça kolay. Hem özel araçla hem de yerleşim yerinde bulunmasından

Burası Antalya'nın Kepez ilçesine bağlı Varsak mahallesinde bulunan Düden Şelalesi.

Kimi yeri koyu yeşil kimi yeri bembeyaz savrulan köpüklerle akışını sürdüren suyun serinliği, terapiye denk olan çağıltı sesi bir anda âdeta fantastik bir masalın içine sürüklüyor sizi.

dolayı toplu taşımayla ulaşabilirsiniz.

Çok kere gittiğimiz şelaleden bir yaz gezisine ait izlenimlerimi anlatacağım size ki mevsim bahara doğru adım adım ilerlerken ardından gelecek olan kavurucu Antalya yazında sizi serinletecek bir yer olarak aklınızda olsun.

Şelalenin doğasına uygun otantik giriş kapısı hemen cadde üzerinde. Bildiğiniz üzere doğal mekânlarda müze kart geçmiyor. Makul bir giriş ücreti ödedikten sonra kocaman ağaçların gölgelediği taş döşenmiş yürüyüş yolundan ilerliyorsunuz. Hemen sağda kafeler ve hediyelik eşya stantları var. Solunuzda kanalla ilerleyen şelale suyunu görebiliyorsunuz. Burada geziye üç farklı yönden devam etmek mümkün. Soldan ilerlendiği vakit ağaçların gölgesi altında ziyaretçiler için yerleştirilmiş banklar ve masalar çıkıyor karşınıza. Turistik ziyaretin dışında çayıyla böreğiyle gelmiş ve burada serinleyerek

vakit geçirenleri de görmek mümkün. Devamında şelaleye inen dar yol biraz dikkat istiyor. Buradan hem şelaleye inebilir hem de akarsuyun kenarına kurulmuş balık restoranlarında muhteşem manzaraya karşı karnınızı doyurabilirsiniz. Hani başta huzur demiştim ya işte onu tam da burada hissetmeye başlıyorsunuz. Kimi yeri koyu yeşil kimi yeri bembeyaz savrulan köpüklerle akışını sürdüren suyun serinliği, terapiye denk olan çağıltı sesi bir anda âdeta fantastik bir masalın içine sürüklüyor sizi. Suyun karşısına geçmenizi sağlayan ahşap köprü ise bu masalı daha da güzelleştiriyor. Akarsuyun kenarındaki yürüyüş alanı çok

geniş değil. Kimi zaman nemli kimi zaman sızıntılarla ıslanmış yüksek kayaların dibinde oyuntular, çok olmasa da biraz soluklanabileceğiniz alanlar da var. Bu dik kayalarla boy yarıştırmak yukarıya uzanmak isteyen kocaman ağaçların gölgesinde, zaman zaman birkaç basamaklı taş merdiven zaman zaman patika diyebileceğimiz yürüyüş yolundan çağlayanın döküldüğü noktaya doğru ilerliyoruz. Yemyeşil sarmaşık ve otların arasından bir gelin duvağı gibi zarif ve büyüleyici, yaklaşık 20 metreden aşağıya doğru savrulan şelale işte karşımızda... Gözü ve gönü doyan görseli, dinlendirici çağlıtıyla ruha şifâ bir doğa harikası. Başta da dediğim gibi şelaleyi ziyarete Antalya'nın kavurucu mevsimi yaz aylarında gelmeniz çok isabetli olacaktır. Zira mekânın serinliğini ruhunuzda hissedeceksiniz. Aynı zamanda çağlayandan savrulan su zerrecikleri fiziken de sizi nemlendirerek serinli-

ğin dozunu arttıracaktır.

Burada biraz vakit geçirip görsel şöleni izlerken bir yandan da şelalenin tarihçesine ve kaynağına göz gezdirelim istiyorum.

Düden şelalesi Kepez ilçesinin Varsak mahallesinde bulunmaktadır. Adı halk arasında Düdenbaşı Şelalesi, Yukarı Düden olarak da bilinir. Eski Burdur yolu üzerinde Pınarbaşı denilen debisi oldukça yüksek iki karstik kaynak bir süre aktıktan sonra Bıyıklı Düdeni'nde kaybolur. Yaklaşık 15 km yer altından gittikten sonra yüze çıkar ve kısa süre sonra tekrar kaybolur. Düdenbaşı denilen noktadan yüze çıkan su, bir göçüğü andıran büyük çukurluğa dökülerek şelaleyi oluşturur.

Yüksek bir debi ile akmaya devam eden su yine yeraltına geçerek 10 km kadar daha bu şekilde devam eder. Tekrar yüze çıkan su iki kola ayrılarak Muratpaşa ilçesinden 40 m yükseklikteki falezlerden görkemli bir şekilde Akdeniz'e

dökülür.

Hepimizin malumu su hayattır ve insanlar su başlarını mesken edinmişlerdir. Düden Şelalesi'nin de hikâyesi MÖ 333'lere dayanmaktadır. Tarihi bilgilere göre Pamfilya'yı fetheden Büyük İskender'in burada atlarını suladığı söylenmektedir. Bu sebeple İskender Şelalesi de denilmektedir.

Antik çağlarda suyun gücü hep saygı görmüştür. Yunan mitolojisinde şifâ tanrısı olarak bilinen Apollon'un oğlu Asklepios'un burada öldüğüne inanılır. Oğlunun ölümüne çok üzülen Apollon şelalenin çevresini kutsal saymıştır. 13. Yüzyılda bölge Selçuklular hâkim olduktan sonra su değirmeni inşa ederek suyun gücünden yararlanmışlar. Daha sonra Osmanlılar ise narenciye bahçelerini sulamak için kullanmışlar. 1970'li yıllarda piknik ve mesire alanı haline getirilerek bu güne kadar binlerce ziyaretçi almıştır ve

almaya da devam etmektedir.

Yine dönelim şelalenin şifâ sunan muhteşem güzelliği ile gözümüzü, gönlümüzü dinlendirmeye, ferahlatmaya. Manzaranın güzelliği insanın diline: "Sanki cennetten bir köşe gibi..." cümlesini terennüm ettirirken bir ayet geliyor aklıma. "Allah onlar için süresiz kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur..." Dünyadaki numunesi böyle güzel ise gerçeği nasıldır acaba diyorum.

Uzunca bir süre bu güzelliğe şahitlik ettikten sonra şelalenin döküldüğü noktaya çıkmak için indiğimiz yolun dışında iki farklı çıkıştan biri olan mağaraya doğru yöneliyoruz. Kısa bir merdivenle karstik oluşumla kayanın içinde meydana gelmiş mağaraya giriyoruz. Fantastik bir filmin içine girmiş hissi veriyor mağara insana. Kimi zaman geniş boşlukların olduğu kimi zaman alçak tavanlı bölümler ve kimi zaman dar geçitlerden geçerek ilerliyoruz. İlerledikçe heyecan verici olan yürüyüş işte en muhteşem manzaraya ulaştırıyor bizi. Gerçekten bir masalın içinde olabilecek bir manzara; şelalenin arkasına geçmişiz ve o görkemli su önümüzden aşağıya doğru dökülüyor. Şelalenin sesinin verdiği huzur, yüzümüze savrulan su zerrecikleri, akan suyun arasından aşağıya sarkan sarmaşıklar ve mağaranın efsunlu atmosferi... İnsanın saatlerce burada kalıp ortamın büyüleyici ve olağanüstü manzarasıyla ruhunu, zihnini ve bedenini dinlenmek isteyebileceği bir yer. Mağara-

Ruhumuzun kendimize bile yabancılaştığı, kalabalık yaşamlarımıza rağmen her birimizin yalnızlaştığı çağda, olağanüstü güzellikteki yeşili, suyu, havasıyla gözü, gönlü doyuruyor. Her yönüyle Allah'ın varlığına yaratılışa delil bir ayet gibi insanı tefekküre yönelterek aklı ve dimağı doyuruyor.

nın içinde epeyce zaman geçirdikten, güzel havayı ve manzarayı şifâ niyetine içimize çektikten sonra, kıvrılarak ilerleyen dar bir merdivenden yukarı çıkıyoruz. Hemen şelalenin döküldüğü yerin üst kısmından ve onu çevreleyen sağ ve sol teraslardan şelaleyi izlemek ve dinlenmek mümkün. Esasen şelalenin başına yapılmış doğal güzelliği bozduğu için benim tasvip etmediğim kafelerde bir şeyler yiyip içebilirsiniz. Aynı zamanda şelale bahçesinin solunda kalan bölümde antik dönemden kalan zeytinyağı ışıklarının bulunduğu alanı da gözlemlemek mümkün. Yine bu bölgede anıt mezarları da görmek mümkün.

Evet, tarihin efsanevî ve efsunlu kalıntılarının doğanın mucizevî güzelliğiyle birleştiği bu doğa harikası mekân, çok yönlü doygunluk hissi yaşıyor insana. Ruhumuzun kendimize bile yabancılaştığı, kalabalık yaşamlarımıza rağmen her birimizin yalnızlaştığı çağda, olağanüstü güzellikteki yeşili, suyu, havasıyla gözü, gönlü doyuruyor. Her yönüyle Allah'ın varlığına yaratılışa delil bir ayet gibi insanı tefekküre yönelterek aklı ve dimağı doyuruyor. Antalya'nın yaz sıcağında ziyaret ettiğiniz takdirde sizi serinliğe ve ferahlığa da doyuracağına garanti verebilirim.

Yine heybemiz dolu, ruhumuz dingin, içimiz ferah, zihnimiz hamd ve şükürde, kudretin ve nimetin bilinci ve "Öyle ise Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz." ayetini terennüm ederek bir mekândan daha ayrılıyoruz.

YAĞMURLAR KİFAYETSİZ

"Az ağlıyoruz, dünya bu yüzden çok kirli..."

Cahit Zarifođlu

göz yağmurları(mız) nasıl da azaldı!

bu yüzden gözler(imiz) fersiz ve pus
donuk sayrı duysuz/ bakar dünyaya

bakar görmez ve bakar bilmezler'in
sözü de olmaz kendinden başka/sına
akan onca kana...yiten masum cana

bu yüzden çoğalır yerin kıyametleri!

ne yazık ki 'Hakikat'î gören gözlerin
duyar yüreklerin susturulmuş sesleri

bu yüzden dinmez yerin kıyametleri!
bu yüzden çoğalır kızıl'ın alametleri
yok etme gafleti nefreti kuşatır âlemi

bu yitiş/ aczi (ile)* bu gidiş nereye*?

...

ne az göz yağmurları!! silebilir artık
dünya dolusu kan yara ve yangınları
yürek dolusu pası insan(lık) utancını
ne Rahman'ın ihsanı gök yağmurları

Nurkan GÖKDEMİR